Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum

WODC jaarverslag 2025

Opgesteld ten behoeve van de Staten-Generaal

Colofon

WODC Jaarverslag 2025

Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC), Kennisinstituut voor de rechtsstaat, is een onafhankelijk kennisinstituut dat valt onder het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het WODC draagt bij aan behoud en verbetering van de rechtsstaat via het (laten) uitvoeren van kwalitatief hoog wetenschappelijk onderzoek. En door het aanbieden van gevraagde en ongevraagde kennis, verbeterpunten en (waar mogelijk) denkrichtingen.

Hoofdredactie: Carlissa Remmerswaal, Veerle Morgenstern, Rik Beerthuizen

Opmaak: Rik Beerthuizen

Publicatiedatum: 21 mei 2026

Contact: informatiedesk@wodc.nl, communicatie@wodc.nl

Website: www.wodc.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord directeur WODC 4

Deel 1: Terugblik 2025 5
- Infographic 5
- Publicaties 6
- Presentaties 12
- Dossier WODC (podcasts) 15
- Media 16

Deel 2: Verantwoording organisatie 21
- Raad van Advies 21
- Ondernemingsraad 21
- Vertrouwenspersonen wetenschappelijke integriteit 22
- Vertrouwenspersonen integriteit en ongewenste omgangsvormen 22

Deel 3: Vooruitblik 2026 23
- Onderzoeksprogramma WODC 2026 — 1e tranche per april 2026 23

Voorwoord directeur WODC

Al meer dan 50 jaar levert het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC), als onafhankelijk wetenschappelijk kennisinstituut verbonden aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid, kennis voor en over de rechtsstaat en de justitieketens. Het WODC genereert hoge kwaliteit wetenschappelijke kennis, zelf of in samenwerking met anderen, en signaleert verbeterpunten en (waar mogelijk) denkrichtingen en handelingsperspectieven op het gebied van justitie en veiligheid en asiel en migratie. Het WODC biedt zodoende aan landelijke beleidsmakers, uitvoeringsorganisaties, bewindspersonen en volksvertegenwoordigers de mogelijkheid om evidence informed justitie- en veiligheidsbeleid en asiel- en migratiebeleid op te stellen, uit te voeren en te controleren. Zij krijgen meer kennis over en beter inzicht in het functioneren van de justitie en asiel- en migratieketens en de rechtsstaat, de mogelijkheden tot verbetering daarvan, en concrete handvatten voor wat wel en niet werkt.

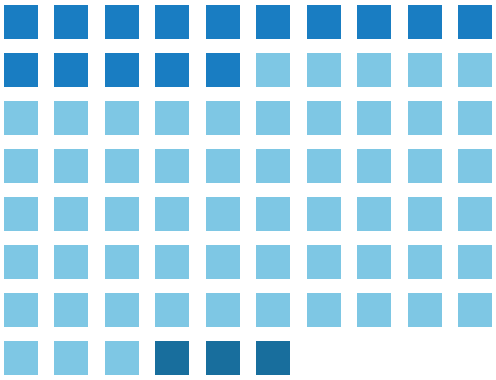
In dit jaarverslag doen wij ten behoeve van de Staten-Generaal verslag van onze wetenschappelijke werkzaamheden in het jaar 2025. Ook blikken we kort vooruit op het onderzoek dat we in 2026 (laten) uitvoeren. Ook opgenomen in dit verslag zijn de bevindingen van onze Raad van Advies, de Ondernemingsraad, de Vertrouwenspersonen Wetenschappelijke Integriteit (VP WI) en de Vertrouwenpersonen Integriteit en ongewenste omgangsvormen (VP IOO). Voor onze externe partners en overige stakeholders presenteert het WODC, naast dit parlementair jaarverslag, gelijktijdig het WODC magazine 2025.

Dit jaarverslag betreft geen technisch, op de bedrijfsvoering gericht jaarverslag, waarin de ontwikkelingen in 2025 over bijvoorbeeld de financiën, HR-beleid en personeelszaken, huisvesting, ICT-issues in de brede zin van het woord, etc., aan de orde komen. Die zaken worden via de daarvoor gebruikelijke bestuurlijke cyclus tussen WODC en de plaatsvervangend Secretaris-Generaal (pSG) besproken.

Ivo Giesen
Directeur WODC

Infographic

Aantal WODC-publicaties 2025

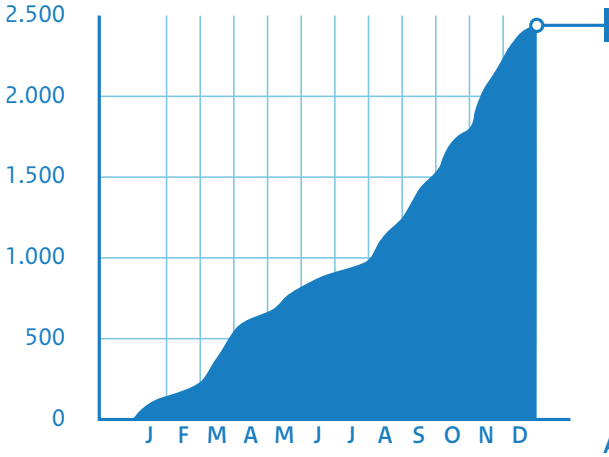

Intern onderzoek (15)

Extern onderzoek (58)

Overige publicaties (3)

Aantal Spotify-plays Dossier WODC 2025

2.441 op 31 december 2025

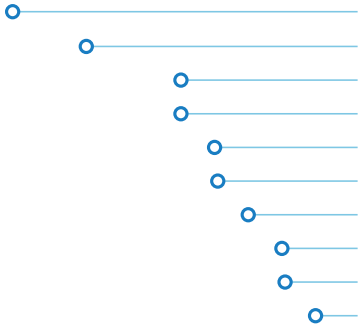
Meest geluisterde afleveringen

Dossier WODC Live: Ex-gedetineerden
393

Dossier WODC Live: Meisjescriminaliteit
303

Dossier WODC Live: Online gokken
182

Afleveringen Dossier WODC (Live) en publicatiemoment

Dossier WODC Live: Ex-gedetineerden
Het WODC in een maatschappij waarin feiten onder druk staan
Iedere eerste dinsdag van de maand een nieuwe aflevering!
Dossier WODC Live: Meisjescriminaliteit
Burgers als rechters: Goed idee voor de rechtspraak?
Special: Week van de Rechtsstaat
Kunnen we vrouwelijke genitale verminking voorkomen?
Dossier WODC Live: Online gokken
Special: Slachtofferbeleid
Werkverandering onder sekswerkers: Gaat dat wel zo makkelijk?

Zelf luisteren? Klik hier!

En verder ook nog...

- 4 themanummers van het wetenschappelijk tijdschrift **Justitiële Verkenningen**
- 22 **wetenschappelijke bijdragen** door WODC'ers (op eigen titel)
- 60 **presentaties** op congressen, symposia en bij stakeholders
- 90+ verwijzingen naar WODC-onderzoek in de **media**

Publicaties

Dit is een overzicht van alle wetenschappelijke producten die het WODC in 2025 heeft voortgebracht. Daaronder vallen onderzoeken, wetenschappelijke artikelen en de themanummers van Justitiële Verkenningen.

Afgeronde onderzoeken

In 2025 publiceerde het WODC in totaal 73 rapporten. Daarvan zijn er vijftien onderzoeken uitgevoerd door interne onderzoekers van het WODC, waarvan twaalf cahiers (reguliere rapportages), twee factsheets (beknopte rapportages) en één memorandum (uitgebreidere onderzoeksmethodologische rapportage).

Daarnaast zijn er 58 onderzoeken uitgevoerd door externe onderzoekers van onderzoeksbureaus of universiteiten. Deze externe onderzoeken zijn uitgevoerd op aanvraag van het ministerie van Justitie en Veiligheid in opdracht van het WODC. Vanuit het WODC is een projectbegeleider betrokken bij de aanbesteding van het onderzoek en de begeleiding ervan (door deel te nemen in de begeleidingscommissie).

Afsluitend zijn er nog drie andersoortige publicaties uitgekomen.

Cahier

Boschman, S.E., Verweij, S. & Berghuis, M.L. (2025). *Gevolgen van lange detenties: Een literatuurstudie naar de gevolgen van het leefklimaat in detentie voor langgestrafte personen.* Den Haag: WODC. Cahier 2025-09. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3497

Geurts, T., Overvelde, Y.N. & Scheepmaker, M.P.C. (2025). *De Netherlands Commercial Court: Een tussenbalans in de opstartfase.* Den Haag: WODC. Cahier 2025-06. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3476

Jong, P.W. de, Leerkes, A., Shchetinin, D., Bezemer, W. (medew.) & Netten, N. (medew.) (2025). *Van verdenking tot vrijheidsstraf: Een statistisch onderzoek naar de invloed van migratieachtergrond op uitkomsten in de Nederlandse strafrechtketen.* Den Haag: WODC. Cahier 2025-02. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3457

Koops-Geuze, G.J. & Laan, A.M. van der (2025). *Jeugdige verdachten beter in beeld: Een haalbaarheidsstudie naar de betrouwbaarheid van de Ritax-data uit het Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen voor vergelijkingen over de tijd.* Den Haag: WODC. Cahier 2025-12. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3520

Liebregts, N., Meijer, R., Wesseling, M. & Eeden, C.A.J. van den (2025). *Ondergronds bankieren in relatie tot georganiseerde criminaliteit in Nederland: Nieuw fenomeen of oud systeem?* WDen Haag: WODC. Cahier 2025-05. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3470

Moolenaar, D.E.G. (red.), Moons, E.A.L.M.G., Kessel, R.J., Netten, C.P.M., Vink, M.E., Diephuis, B.J. & Braak, S.W. van den (2025). *Criminaliteit en rechtshandhaving 2024: Ontwikkelingen en samenhangen.* Den Haag: WODC. Cahier 2025-08. WODC in samenwerking met CBS en Raad voor de Rechtspraak. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3484

Nagtegaal, M.H. & Varkevisser, T. (2025). *Inzicht in toezicht: tbs-gestelden langdurig(er) voorwaardelijk vrij: De evaluatie van twee wetswijzigingen.* Den Haag: WODC. Cahier 2025-03. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3452

Noyon, S.M., Barsegyan, V.M., Vink, M.E. & Pluymaekers, T.P.N. (2025). *Incidenten en misdrijven door bewoners van COA- en tgo-locaties 2017-2024.* Den Haag: WODC. Cahier 2025-04. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3460

Otten, K. (red.), Maliepaard, M. (red.), Dagevos, J.M. (red.), Leeuwen, L.P.S. van (red.), Mooij-Schep, M. de (red.), Barsegyan, V., Geenen, M., Negash, S.M., Nooitgedagt, W., Hogendoorn, B., Huisman, C., Rud, I., Kraaijveld de Gelder, R. & Smal, E. (2025). *Meer dan een dak: De rol van opvang in het werken en welzijn van Oekraïense vluchtelingen.* Den Haag: WODC. Cahier 2025-07. WODC in samenwerking met het CBS en de Erasmus Universiteit Rotterdam. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3480

Tims, B., Braak, F. ter, Moolenaar, D.E.G., Kriege, A.G. & Pol, B. van der (2025). *Capaciteitsbehoefte Justitiële Ketens t/m 2030: Beleidsneutrale ramingen.* Den Haag: WODC. Cahier 2025-01. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3450

Tollenaar, N., Blom, M. & Mensink, K. (2025). *Ontwikkeling WODC-methodiek recidive meten op basis van politie-incidenten.* Den Haag: WODC. Cahier 2025-11. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3522

Uden, A. van, Nijhuis, N. & Meer, M. van der (2025). *Meer mogelijkheden voor opsporing en vervolging computercriminaliteit: Wet computercriminaliteit III kent echter ook aantal aandachtspunten.* Den Haag: WODC. Cahier 2025-10. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3505

Factsheet

Tollenaar, N. (2025). *Resterende recidiverisico's na specifieke delicten: Een eerste verkenning voor empirische onderbouwde VOG-terugkijktermijnen.* Factsheet 2025-03. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3493

Maliepaard, M. & Geenen, M. (2025). *De positie van Oekraïense vluchtelingen buiten de gemeentelijke opvanglocaties: Een eerste verkenning.* Den Haag: WODC. Factsheet 2025-02. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3475

Memorandum

Blom, M., Verweij, S. & Tollenaar, N. (2025). *WODC-methodiek recidive meten: 5e herziene versie.* Den Haag: WODC. Memorandum 2025-01. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3438

Overig

Beijers, J. e.a. (2025). *Update kerncijfers Monitor Jeugdcriminaliteit tot en met 2024*. Pagina Monitor Jeugdcriminaliteit van wodc.nl.

Berghuis, M. (2025). *Korte vrijheidsstraffen: Weinig effect, wel volle gevangenissen.* Den Haag: WODC. One-pager.

Berghuis, M. (2025). *Gespreksnotitie rondetafelgesprek Recidive.* Den Haag: WODC. Position paper ten behoeve van het rondetafelgesprek Recidive bij de Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid van de Tweede Kamer, 11 juni 2025.

Externe publicaties

Abraham, M., Klein Kranenburg, L., Konaté, S. & Krouwel, L. (2025). *Meer dan de dader: Samenhangende inzichten over agressie en geweld tegen hulpverleners.* Amsterdam: DSP-groep. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3507

Abraham, M., Krouwel, L., Meijers, R. & Piepers, N. (2025). *Sterke afspraken tegen agressie en geweld in de publieke sector: Suggesties voor doorontwikkeling van de eenduidige landelijke afspraken (ELA) voor opsporing en vervolging van VPT-delicten.* Amsterdam: DSP-groep. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3445

Ansem, N. van, Duysak, S., Spalter, N., Bastiaansen, C. & Rossing, H. (2025). *Evaluatie Wet herziening partneralimentatie: Tussenevaluatie: evaluatiekader, nul-en tussenmeting.* Amsterdam: Regioplan. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3486

Ansem, N. van, Vaan, K. de, Berg, B. van den, Giaquinto, G., Nijkamp, M., Meijers, R. & Velzen, D. van (2025). *Evaluatie Digiplein.* Amsterdam: Regioplan. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3442

Asscher, J., Creemers, H., Wissink, I., Schiphorst, L. & Loon, A. (2025). *Ontwikkeling en voorbereiding uitrol Jeugdreclassering in Verbinding en menukaart: Tussenrapportage.* Utrecht / Amsterdam: Universiteit / Universiteit van Amsterdam. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3495

Berlee, A., Devriendt, S., Broek, F. van den, Reumers, M., Schnabl, N. Venema, D. & Visser, M. (2025). *Openbare registers, de toegankelijkheid daarvan en het gegevensbeschermingsrecht.* Heerlen: Open Universiteit. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3471

Blaker, N., Bruinsma, M., Halbersma, R. & Postema, D. (2025). *Explosieve handel: Dadertypen en aanpak van economische vuurwerkcriminaliteit.* Amsterdam: Atlas Research. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3454

Blaker, N., Burema, F., Postema, D., Halbersma, R. & Poort, J. (medew.) (2025). *Alles uit de kast: Verkenning van beleidsopties voor kansspelautomaten.* Amsterdam: Atlas Research. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3481

Blom, T., Boer, T. de & Vugt, I. van (2025). *Aan de poort: Inventarisatie van de identificatie en authenticatie van persoons- en andere officiële documenten door Nederlandse kennisinstellingen.* Utrecht: Dialogic. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3474

Bruning, M., Asdonk, S. van der, Smeets, D., Boven, J. van, Buisman, R., Lenglet, M. & Alink, L. (2025). *Terugplaatsing na gedwongen uithuisplaatsing: De mate waarin er tijdens een uithuisplaatsing in het kader van een ondertoezichtstelling gewerkt wordt aan terugplaatsing.* Leiden: Universiteit Leiden. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3435

Buysse, W., Piepers, N., Petersen, A. & Nauta, O. (medew.) (2025). *Wet seksuele misdrijven: Voorbereiding evaluatie en nulmeting.* Amsterdam: DSP-groep. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3447

Dekker, R., Feys Y., Glebbeek, M.-L., Lindeman, J. & Loyens, K. (2025). *Met vereende krachten? Lessen uit praktijkervaringen met publiek-private samenwerking in het kader van de politietaak.* Utrecht / Nijmegen: Universiteit Utrecht / Radboud Universiteit. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3453

Dijksterhuis & Van Baaren (2025). *Gedragsinzichten bij het instellen van speellimieten – Interventies: Deelrapportage 2.* Nijmegen: Onderzoeks- en adviesbureau Dijksterhuis & Van Baaren.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3436

Drouen, T., Blijden, J.Z., Verhoef, R., Winter, H. & Woestenburg, N. (2025). *Slachtoffergegevens in strafdossiers.* Den Haag: Hooghiemstra & Partners.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3511

Drouen, T., Keuning, A., Smeets, L., Winter, H., Boxum, C. & Roggeveen, S. (2025). *Bewaken en beveiligen: Internationale verkenning bevoegdheden.* Den Haag: Hooghiemstra & Partners.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3519

Feddes, A.R., Szekeres, H., Kunst, B.M., Doosje, B. & Sizoo, B.B. (2025). *Radicalisering en psychosociale problematiek: Beter begrijpen, beter ingrijpen.* Amsterdam: Universiteit van Amsterdam.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3465

Ginkel, B. van, Mehra, T., Herbach, M., Lanchès, J. & Boema, Y. (2025). *Blurred Boundaries: Legal, Ethical, and Practical Limits in Detecting and Moderating Terrorist, Illegal and Implicit Extremist Content Online while Respecting Freedom of Expression.* Den Haag: International Centre for Counter-Terrorism (ICCT).
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3496

Goldberg, A.E., Hedlund, N., Althoff, M., Lindenberg, K.K. & Wolf, M.J.F. van der (2025). *Psychisch geweld in het strafrecht: Een verkennend onderzoek naar de strafrechtelijke aanpak van psychisch geweld.* Groningen: Rijksuniversiteit Groningen – Faculteit rechtsgeleerdheid.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3468

Haagen, F.G., Dijkhuis, R., Herpen, M. van & Buitenhuis, M. (2025). *De stilte achteraf: De langetermijngevolgen van de schoolgijzeling in Bovensmilde (1977).* Diemen: ARQ Kenniscentrum Impact van Rampen en Crises.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3478

Helmond, C. van, Bosshardt, C., Hoef, I. van de, Prins, V., Meershoek, N. & Folmer, T. (2025). *Buiten bereik: Lerende evaluatie van het Programma Implementatie Vernieuwing C2000.* Utrecht: Andersson Elffers Felix.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3448

Hill, J., Buisman, S., Huisman, W., Harte, J., Boelsz, D., Vliet, J.H. van, Leeuwen, A. van, Naarden, N. & Yagkoubi, S. (2025). *Eenheid in veelzijdigheid bij de aanpak van financieel-economische criminaliteit.* Amsterdam: Vrije Universiteit Amsterdam.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3515

Hollander, D., Miltenburg, C. van & Bouwmeester, J. (2025). *Perspectief van Nederlanders op kansspelen: Meting 2025.* Enschede: Ipsos I&O.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3501

Holst, R. van, Snoek, A., Hairwassers, J. & Brons, B. (2025). *Verdiepend kwalitatief onderzoek naar gokproblemen.* Amsterdam: Amsterdam UMC.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3482

Jacobs, G., Migchelbrink, K., Dulk, L. den, Ciulinaru, D., Helden, D. van, Metselaar, S. & Ruiter, M. de (2025). *Samen sterker: Effectieve interventies voor het bevorderen van diversiteit en inclusie bij de politie.* Rotterdam: Erasmus Universiteit.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3464

Jacobs, M., Bogičević, L. & Gruijters, K. (2025). *Doendenken: Evaluatie van de Kwaliteitseis Doenvermogen van het Beleidskompas.* Den Haag: EMMA.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3473

Jaspaert, E., Oploo, L. van & Spapens, T. (2025). *Evaluatiekader verschijningsplicht.* Tilburg: Tilburg University.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3477

Jong, E.R. de, Boom, W.H. van, Arons, T.M.C. & Erken, E. (2025). *Rechtsvergelijking toegang tot de rechter van belangenorganisaties in algemeenbelangacties.* Utrecht / Nijmegen: Universiteit Utrecht / Radboud Universiteit.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3455

Jongebreur, W., Visser, A. & Zoutenbier, M. (2025). *Beknopte procesevaluatie voor vier onderdelen van de Wet uitbreiding slachtofferrechten.* Utrecht: Significant APE.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3503

Klein Kranenburg, L., Thijssen, R., Houtkoop, E. & Bruin, M. de (2025). *Opzet en bijdrage Oekraïense social hubs.* Enschede: Ipsos I&O.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3514

Koeman, N., Jongeling, A., Behrens, C. & Lenders, E. (2025). *Evaluatie stichting geschillencommissies voor consumentenzaken: Onderzoeksperiode 2017-2023.* Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3463

Koning, A., Blokland, A., Cooper, F. & Berg, C. van den (2025). *Risicotaxatie bij plegers van transnationaal seksueel kindermisbruik.* Amsterdam: NSCR / VU Amsterdam.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3462

Koster, H., Baldee, M.H., Boom, J.M.G.J., Pool, J.M.W., Vriesendorp, R.D., Witteman, J. & Ourak, W. (2025). *De werking van de Tijdelijke wet transparantie turboliquidatie.* Leiden: Universiteit Leiden.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3467

Kruize, P., Gruter, P., Klein Kranenburg, L. & Hove, R. ten (2025). *Schone zaken: Verkenningen rond ondermijnende criminaliteit in de beautysector.* Amsterdam: Bureau Ateno / Ipsos I&O.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3472

Mennes, R., Lee, E. van der & Dam, I. (2025). *Coffeeshops in Nederland 2024: Aantallen coffeeshops en gemeentelijk beleid 1999-2024.* Groningen: Breuer&Intraval.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3483

Middelburg, A. & Laake, C. van (2025). *Over grenzen: Een rechtsvergelijkend onderzoek naar preventieve beschermingsbevelen bij huwelijksdwang, achterlating en vrouwelijke genitale verminking.* Mijdrecht: Right to Rise.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3461

Middeldorp, M., Veldkamp, J., Postema, D., Bruinsma, M. & Halbersma, R. (2025). *Jong op het verkeerde pad: Verkenning maatschappelijke kosten van criminele carrières van adolescenten.* Amsterdam: Atlas Research.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3491

Miltenburg, C. van & Hollander, D. (2025). *Deelname aan kansspelen in Nederland: Meting 2025.* Amsterdam: Ipsos I&O.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3466

Miltenburg, C. van & Hollander, D. & Thijssen, R. (2025). *Ervaringen met speellimieten bij online kansspelen: Meting 2025.* Enschede: Ipsos I&O.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3502

Mulder, E., Wentholt, N., Ormskerk, N., Bodegraven, Y., Smit, J. & Immler, N. (2025). *Daadwerkelijk veranderen: Evaluatie erkenningsmaatregelen voor slachtoffers van geweld in de jeugdzorg.* Utrecht: Universiteit voor Humanistiek.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3459

Nan, J.S., Mervis, P.A.M., Holvast, N.L. & Verrest, P.A.M. (2025). *Internationaal vergelijkend onderzoek professioneel verschoningsrecht.* Rotterdam: Erasmus School of Law.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3498

Nauta, O. & Wilde, B. de (2025). *Evaluatie Wet administratief-rechtelijke handhaving verkeersvoorschriften.* Amsterdam: DSP-groep.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3510

Nederveen, F., Silfversten, E., Aquilino, M.C. & Warnier, S. (2025). *Digitale weerbaarheid van Nederlandse organisaties: Mogelijkheden en uitdagingen voor de meetbaarheid.* Den Haag: RAND Europe.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3508

Pivaty, A., Hübner, H., Nab, E.A.J., Voert, M. ter, Bovend'Eert, P. (medew.) & Kaal, J. (medew.) (2025). *Lekenrechtspraak in strafzaken in West-Europa.* Nijmegen: Radboud Universiteit.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3444

Rijnhout, R., Arons, T., Hoevenaars, J., Klaassen, C., Erken, E., Overheul, M., Jong, E. de, Kramer, X. & Boom, W. van (2025). *Vijf jaar WAMCA: Evaluatie Wet afwikkeling massaschade in collectieve actie (2020-2025).* Utrecht / Rotterdam / Nijmegen: Universiteit Utrecht / Erasmus Universiteit Rotterdam / Radboud Universiteit.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3488

Ruitenburg, T. van, Deuren, S. van, Blokland, A., Roks, R., Ter Weijden, C., Groot, A. de & Kleemans, E. (2025). *Effecten van het civiel verbod op 'outlaw motorcycle gangs'.* Amsterdam / Rotterdam: NSCR / Vrije Universiteit Amsterdam / Erasmus University Rotterdam.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3469

Sohst, R., Le Coz, C. & Beirens, H. (2025). *To Leave or Stay? Examining the role of counselling and reintegration assistance in the return decision-making of migrants ordered to leave the Netherlands.* Brussels: Migration Policy Institute Europe.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3500

Staring, R., Kuppens, J., Nillessen, M. & Esseveldt, J. van (2025). *Wat hen beweegt: Onderzoek naar factoren van overlastgevend en crimineel gedrag van COA-bewoners.* Arnhem: Bureau Beke.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3485

Swart, N.L., Roorda, B., Bekkering, C.V.J., Zuidberg, N.S., Krol, E., Winter, H.B., Rozemond, N., Dejean de la Bâtie, A.M.P. & Bemelmans, J.H.B. (2025). *Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat: Onderzoek naar het Nederlandse demonstratierecht vanuit internationaalrechtelijk, empirisch, rechtsvergelijkend en rechtstheoretisch perspectief.* Groningen: Rijksuniversiteit Groningen.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3499

Timmer, J., Wolsink, J., Dinnissen, C. & Esseveldt, J. van (2025). *Aanhoudend dienstbaar - Aanhoudings- en Ondersteuningsteams voor de politietaak: Onderzoek naar sturing en inzet van Ondersteuningsgroepen en Aanhoudings- en Ondersteuningsteams voor de politietaak.* Amsterdam / Arnhem: VU Amsterdam / Bureau Beke.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3449

Veldkamp, C., Huizen, C. van & Beerepoot, R. (2025). *Onderzoek naar doelgroepen voor meerouderschap en meerpersoonsgezag.* Amsterdam: Ipsos I&O.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3441

Verwey-Jonker Instituut & RadarAdvies (2025). *Anti-institutionalisme in Nederland.* Utrecht / Amsterdam: Verwey-Jonker Instituut / RadarAdvies.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3490

Vorst, T. van der, Hanswijk, M., Zwenne, G. & Smulders, L. (2025). *Dataverzameling en -deling voor onderzoek naar online kansspelen.* Utrecht: Diaologic.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3489

Walet, L. & Rij, C. van (2025). *Puntentoekenning gesubsidieerde rechtsbijstand: Tijdsbestedingsonderzoek.* Amsterdam: Cebeon.
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3439

Weel, B. ter, Pattinaja, W., Helder, E. & Bernasco, W. (2025). *Evaluatie van het CCV: Evaluatie van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid 2019-2024*. Amsterdam: SEO economisch onderzoek. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3456

Wildt, R. de, Lünnemann, M., Ploeg, J. van der & Loon-Dikkers, L. van (2025). *Werkverandering onder sekswerkers: Ervaringen en ondersteuning vanuit hun perspectief*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3487

Winter, H., Breukers, M., Floort, T., Bekkering, J., Cazemier, J., Wieringa, M., Tollenaar, A. & Vorm, B. van der (2025). *Onderzoek aanpassingen en gebruik van de Wet Bibob sinds 2020*. Groningen: Pro Facto. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3494

Winter, H., Boxum, C., Cazemier, J., Drouen, T. & Roest, S. (2025). *Internationale verkenning bevoegdheden online gegevensvergaring politie bij (dreigende) openbare ordeverstoringen*. Groningen: Pro Facto. https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3492

Wolf, M.J.F. van der, Es, R.M.S. van, Georgaki, E.P., Ritzema, S.P. & Reef, J. (2025). *Een veelkleurig vergezicht: Kenmerken, behoeften, besluitvorming en beleid rond langverblijf in de tbs*. Leiden : Instituut voor Strafrecht en Criminologie (Universiteit Leiden). https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3451

Wetenschappelijke bijdrage (op persoonlijke titel)

Bargh, M.S. & Choenni, S. (2025). Revisiting data lineage and its cross-organizational deployment. In *Proceedings of the 1st International Conference on Digitalization and Smart Solutions (DIGITAS'25), Nice / Saint-Laurent-Du-var, France, November 16-20*. [s.l.]: DTR Society Press.

Bargh, M.S., Choenni, S. & Braak, F. ter (2025). Algorithmic fairness as sociotechnical system: A typology of the information construct. In *Proceedings of the 26th Annual International Conference on Digital Government Research (dg.o'25), Porto Alegre, Brazil, June 09–12*.

Berghuis, M.L., Cochran, J.C., Nieuwbeerta, P. & Palmen, H. (2025). Do prison visits have a spectrum? Visitation quality and the varying impacts for individuals' behavior and well-being in prison. *Criminal Justice and Behavior*, 52(5), 671-689.

Berghuis, M.L. Ramakers, A. Boschman, S. & Tollenaar, N. (2025). Incarceration Length and Housing Prospects in the Netherlands: A Dose-Response Analysis. *Journal of Developmental and Life Course Criminology*, 11, 388-414.

Beijersbergen, K.A., Weijters, G., & Tollenaar, N. (2025). Geen aanwijzingen dat Top600-aanpak leidt tot minder recidive. *Secondant*, 28 maart 2025.

Busker, T., Choenni, S. & Bargh, M.S. (2025). Exploiting GPT for synthetic data generation: An empirical study. *Journal Government Information Quarterly*, 42(1).

Choenni, S., Bargh, M.S., Desot, T., Basharirad, B. & Scheper, M. (2025). An overview of machine learning and its challenges in applying to healthcare. In J.C. Augusto (Ed.), *Handbook on Smart Health* (pp. 417-442). [s.l.]: Sage. Studies in Health Technology and Informatics vol. 330.

Choenni, S., Bargh, M.S. & Braak, F. ter (2025). Dealing with system truths and ground truths. In *Proceedings of 18th International Conference on Theory and Practice of Electronic Governance (ICEGOV'23), 4 – 7 November, Abuja, Nigeria*. [s.l.]: ACM.

Delft, B.J. van, Zeijlmans, K., Asscher, J.J., Liefaard, T., & Laan, A.M. van der (2025). The effectiveness of the Dutch juvenile diversion program Halt: Study protocol for a randomized controlled trial. *BMC Psychology*, 13, 819.

Eekert, S. van, & Giesen, I. (2025). Rechtvaardig redresseren van milieugerelateerde angstschade: schadeherstel of rechtsherstel? In L. Dalhuisen, S. van Deursen, E. R. de Jong, R. Kool and D. van Maurik (Eds.), *Rechtvaardig redresseren: Een verkennend juridisch-empirisch onderzoek naar rechtvaardigheidsopvattingen over remedies bij verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid* (pp. 59-81). Boom Juridisch. UCALL reeks vol. 26. Ook beschikbaar in een verkorte versie als online publicatie op de UCALL blog.

Giesen, I. (2025). Wetenschap en vertrouwen = kennis en rechtsstaat: Een opiniërende bijdrage. *Justitiële Verkenningen*, 51(4), 56-63.

Giesen, I. (2025). Twee stellingen inzake (ELS-)methoden van rechtswetenschap. *Tijdschrift voor privaatrecht*, 62(3), 1239-1246.

Giesen, I., & de Jong, E. (2025). Een onsterfelijke Faure: (G) een schijn van kans? In N. Philipsen, S. Schoenmaekers, L. Visscher and F. Weber (Eds.), *By the end of the day: Liber amicorum Michael Faure* (pp. 429-437). Wolters Kluwer.

Hassanpour, R., Oztoprak, K., Netten, N., Busker, T., Bargh, M.S., Choenni, S., Kizildag, B. & Sena Kilinc, L. (2025). Developing explainable machine learning model using augmented concept activation vector. *Computer Science Journal*, 26(3).

Hoekstra, M., Rutten, S., & Voert, M.J. ter (2025). Communicating Justice: Towards a multidimensional analysis of communication in legal proceedings. *Recht der Werkelijkheid*, 46(3), 3-9.

Klooster, S.A.A. van 't, Nagtegaal, M.H., Wolf, M.J.F. van der & Schuyt, P.M. (2025). Levenslang toezicht: Het normerende kader van vrijheidsbeperkende voorwaarden bij langdurig toezicht. *Delikt en Delinkwent*, 2025/2, 23-38.

Laan, A.M. van der, & Zeijlmans, K. (2025). Compliance with human and children's rights as criteria in justice policy evaluations: adolescent criminal law as a case study. *Youth Justice*, Online first 19 June 2025.

Maliepaard, M., Barsegyan, V. & Nooitgedagt, W. (2025). Participatie van statushouders in de knel. *Sociologie Magazine*, Online first 19 Mei 2025.

Otten, K., Buskens, V., Przepiorka, W., & Ellemers, N. (2025). Protecting public goods or helping free riders? A real-life moral dilemma in interethnic and intraethnic encounters. *Psychological Science*, 36(7), 514-527.

Prop, L.J., Laan, A.M. van der, Beerthuizen, M.G.C.J., Barendregt, C.S. & Nieuwenhuizen, C. van (2025). Juvenile sanctions for young adult offenders in the Netherlands: An opportunity for rehabilitation? *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health*, 19, 33,

Rijnhout, R., Maurik, D. van, Dongen, E. van & Giesen, I., Langlopende letselschadezaken: Wat zijn de belangrijkste kenmerken? In E. van Dongen, R. Gaarthuis, D. Nikolakopoulou, M. Simon Thomas and M. Wind (Eds.), *Six years of ERI Sector Plan Law Research in Utrecht: Cross-pollination through collaboration*, (pp. 111-126). Den Haag: Boom Juridisch.

Schenetti, C., Mazzucato, V., Wyatt, S. & Schans, D. (2025). Navigating contradictions: Justifications and imaginaries of the initiators of European migration information campaigns. *International Migration*, 63(3), e13366.

Torres Chedraui, A. M., Leerkes, A., Maliepaard, M., & Meer, M. van der (2025). 'Nothing Works'? A Quantitative assessment of the effects of fifferent types of return and readmission frameworks on EU member states' enforced return rates. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, Online first 16 April 2025.

Justitiële Verkenningen

Justitiële verkenningen (JV) is een gezamenlijk tijdschrift van het WODC en uitgeverij Boom Juridisch.

In 2025 verschenen er vier themanummers van Justitiële Verkenningen. Bij het eerste nummer is nauw samengewerkt met gastredacteuren. De volgende onderwerpen zijn aan bod gekomen:

Trauma en de strafrechtsketen (gastredactie: Maarten Kunst, Tine Molendijk en Janne van Doorn)
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3446

Demonstraties: In wet en praktijk (gastredactie: Bob van der Vecht en Ryanne Bleumink)
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3458

Femicide in perspectief (gastredactie: Ryanne Bleumink en Manon van der Meer)
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3479

Vertrouwen in wetenschap (gastredactie: Miranda Boone en Wim Bernasco)
https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3504

De JV-redactie bestond in 2025 uit:

Prof. dr. Wim Bernasco	Dr. Teun van Ruitenburg
Ryanne Bleumink MA	Dr. Bob v.d. Vecht
Prof. mr. dr. Miranda Boone	Dr. mr. Simon Zebregs
Manon v.d. Meer MSc (vz.)	Drs. Astrid v.d. Schee (secr.)
Dr. Joost van Onna	

Presentaties

Onze kennis zijn we de afgelopen jaren actiever gaan delen. We brengen onze bevindingen op allerlei verschillende en toegankelijke wijzen onder de aandacht. Dat doen we enerzijds door onze onderzoeksresultaten samen te vatten in heldere visualisaties. Anderzijds presenteren onze onderzoekers regelmatig op congressen of bij gastcolleges, als onderdeel van universitair onderwijs en bij (uitvoerings)organisaties. Hieronder is het overgrote deel van deze presentaties te vinden.

Berghuis, M. (2025, juni). *Monitor nazorg 7e meting: Het belang van het voorkomen van ontstaan of toenemen van problemen tijdens detentie.* Presentatie op het NVC-congres, Leiden.

Berghuis, M. (2025, maart). *Monitor nazorg ex-gedetineerde personen: 7e meting.* Presentatie op uitnodiging bij DJI bij themabijeenkomst In-Made "Bestaand en toekomstig onderzoek naar werk vóór, tijdens en na detentie".

Berghuis, M. & Verweij, S. (2025, juni). *Recidive trends van de afgelopen 20 jaar in Nederland: Wat zeggen deze cijfers (al dan niet)?* Presentatie op Strafrechtelijke Recidive congres.

Beijers, J. (2025, november). *Violent juvenile offenders.* Gastcollege voor vak Criminology & Safety binnen de Master Sociologie aan de Universiteit Utrecht.

Beijers, J., Prop, L.J. & Laan, A.M. van der (2025, september). *Is the population of violent juvenile offenders becoming younger and more problematic in the Netherlands?* Voorzitterschap en presentatie bij sessie binnen het Europese Criminologiecongres (ESC), Athene.

Boschman, S.E. (2025, maart). *Worden strafdoelen bereikt met korte vrijheidsstraffen.* Presentatie op uitnodiging van de opleidingsdag voor gerechtsjuristen van de rechtbank Rotterdam.

Delft, B.J. van, Kemp, E.F., Zeijlmans, K., Asscher, J.J., Liefaard, T., & Laan, A.M. van der (2025, juni). *Mogelijkheden en overwegingen bij een RCT-onderzoek in het justitiële domein: Het effectonderzoek naar de Halt-interventie.* Presentatie op het NVC-congres, Leiden.

Donninger, D. C. & Nagtegaal, M. H. (2025, juni). *Consequences of long-term incarceration on forensic psychiatric treatment of mentally ill offenders.* Presentatie bij het 24e International Conference of Forensic Mental Health Services, Dublin, Ierland.

Eeden, C. van den & Liebregts, N. (2025, oktober). *Ondergronds bankieren in Nederland: Criminologisch onderzoek in de (politie)praktijk.* Workshop (2x) op het Wetenschapscongres, Politieacademie, Apeldoorn.

Enk, B. (2025). *Migratie en diversiteit.* Gastcollege voor dit vak aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Enk, B. (2025, oktober). *Presentatie van onderzoek naar Oekraïense vluchtelingen.* Presentatie tijdens het congres Governance of Migration and Diversity, georganiseerd door het Leiden-Delft-Erasmus Centre Governance of Migration and Diversity.

Enk, B. (2025, juni). *Presentatie van onderzoek naar Oekraïense vluchtelingen.* Presentatie tijdens de Junior Research Day van de afdeling bestuurskunde en sociologie van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Enk, B. (2025, juni). *Presentatie van onderzoek naar Oekraïense vluchtelingen.* Presentatie tijdens het congres Migration and Societal Change aan de Universiteit Utrecht.

Enk, B. (2025, mei). *Presentatie van onderzoek naar Oekraïense vluchtelingen.* Presentatie bij congress Wartime migration and integration: Ukrainian stayers, IDPs and refugees. 2nd IAB-BIB-ECSR International Workshop. Neurenberg, Duitsland.

Geddi, S., Maliepaard, M. & Ayvat, S. (2025, september). *Onderzoek onder Oekraïense ontheemden.* Online presentatie in webinar voor locatiemanagers over LOCOV.

Geurts, T. (2025, januari). *Linking social value orientation to legal action.* Paper presented at the annual meeting of the Dutch Association of Empirical Legal Studies (VSR).

Geurts, T. (2025, november). *The Netherlands Commercial Court: An interim assessment during the start-up phase.* Paper presented at the annual meeting of the stakeholder advisory group of the Legal System Research Group.

Giesen, I. (2025, juni). *Vergoeding van integriteitsschade, in het bijzonder in informed consent zaken.* Gastlezing tijdens het Singer Seminar 'Goed geïnformeerd?!', Laren.

Giesen, I. (2025, november). *Vier stellingen uit Asser Procesrecht 1.* Gastlezing voor de sectie handelsrecht van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, Den Bosch.

Hoekstra, M. (2025, november). *De Geschilbeslechtingsdelta.* Presentatie voor de Klankbordgroep Toegang tot het Recht.

Hoekstra, M. (2025, mei). *Mediation in strafzaken vaker en beter inzetten.* Presentatie voor de Mediationpitch. Georganiseerd door Centrum voor Conflicthantering, Mediatorsfederatie Nederland en de Vrije Universiteit.

Jaspers, J. (2025, april). *Inzicht in fenomenen: Witwassen en fiscale fraude in Nederland.* Presentatie (25-04-2025) n.a.v. de uitnodiging voor deelname aan de hoorzitting van het Benelux parlement over 'Versterking van de gezamenlijke aanpak van fiscale fraude en witwasmisdrijven in de grensregio's van de Benelux' in de Belgische senaat in Brussel, 25 april 2025.

Jaspers, J. & Krijger, L. (2025, oktober). *WODC & Witteboordencriminaliteit.* Gastcollege op verzoek van faculteit der Sociale Wetenschappen binnen de cursus 'Sociologisch Perspectief op Criminaliteit' aan de Radboud universiteit Nijmegen.

Klooster, S.A.A. van 't & Nagtegaal, M. H. (2025, juni). *Limitations to conditional release.* Presentatie bij het 24e International Conference of Forensic Mental Health Services, Dublin, Ierland.

Kulu-Glasgow, I. (2025, november). *Multiproblematiek onder AMV's: Mogelijke oplossingen – voorbeelden uit het buitenland.* Keynote tijdens de Landelijke AMV-Ketendag, Utrecht. Georganiseerd door de Raad van de Kinderbescherming en het COA.

Laan, A.M. van der (2025, april). *Bloemlezing onderzoek jeugdcriminaliteit.* Lezing Criminologie bij de Afdeling criminologie Universiteit Leiden.

Laan, A.M. van der (2025, september). *Hedendaagse jeugdcriminaliteit en ontwikklingen.* Vakgroep strafrecht en criminologie Groningen.

Laan, A.M. van der (2025, oktober). *Over ontwikkelingen in Jeugdcriminaliteit.* Presentatie bij de CBS Echo-lezing.

Laan, A.M. van der (2025, november). *Ontwikkelingen jeugdcriminaliteit en reacties daarop.* Keynote jaarbijeenkomst casusregiseurs. Raad voor de Kinderbescherming.

Laan, A.M. van der (2025, november). *Paneldiscussie over RSJ-advies buitenstrafrechtelijke sancies.* Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ), Den Haag.
Laan, A.M. van der (2025, december). *Lezing hedendaagse jeugdcriminaliteit.* NJI kennisgroep kennisinstituten en organisaties strafrecht. NJI, Utrecht.

Laan, A.M. van der (2025, maart). *Jeugdcriminaliteit: Verjonging, verharding, concentratie.* Cursus (2x) bij Studiecentrum Rechtspleging (SSR).

Laan, A.M. van der (2025, april). *Ontwikkelingen in hedendaagse jeugdcriminaliteit.* Lezing voor EK & TK-leden bij Rechtstaatpoort netwerkbijeenkomst politie, OM en ZM.

Liebregts, N. (2025, september). *Underground banking & financieel rechercheren.* Presentatie van het rapport 'Ondergronds bankieren' op het CIROC seminar.

Maliepaard, M. (2025, december). *Het lange wachten maakt al mijn dromen kapot.* Panellid bij de publiekspresentatie van Vluchtelingenwerk Nederland, Humanity House. Den Haag.

Maliepaard, M. (2025, januari). *Reflectie op bevindingen VWN vanuit het LOCOV onderzoeksprogramma.* Presentatie in Webinar Vluchtelingenwerk 'Informatiebehoefte van Oekraïense vluchtelingen'.

Maliepaard, M. (2025, december). *Tijdelijk Thuis? Resultaten uit recent onderzoek onder Oekraïense vluchtelingen.* Presentatie voor burgemeesters en wethouders bij de VNG.

Maliepaard, M. (2025, juni). *Vluchtelingen in Nederland: Op weg naar volwaardige participatie?* Presentatie bij Probuslezing. Bunnik.

Maliepaard, M., Enk, B. van & Otten, K. (2025, mei). *Tijdelijk Thuis? De positie van Oekraïense vluchtelingen in Nederland.* Presentatie bij Netwerksessie Vlaamse overheid 'Integratie van Oekraïense ontheemden'. Brussel, België.

Maliepaard, M. & Otten, K. (2025, oktober). *On good housing.* Online presentatie in webinar voor Oekraïense sleutelpersonen.

Maliepaard, M. & Otten, K. (2025, oktober). *Wat is goede opvang? Resultaten uit recent LOCOV onderzoek.* Lunchlezing PD OEK, Den Haag.

Nagtegaal, M. H. (2025, juni). *Forensic psychiatric patients on conditional release: Factors related to success and failure as measured by recidivism rates.* Presentatie bij het 24e International Conference of Forensic Mental Health Services, Dublin, Ierland.

Nagtegaal, M. H. (2025, oktober). *De tbs-maatregel: Criteria voor oplegging, verlenging en beëindiging.* College master, forensische psychopathologie, Universiteit Utrecht.
Nagtegaal, M. H. & Klooster, S.A.A. van 't (2025, maart). *De GVM: Achtergrond, cijfers, jurisprudentie en casuïstiek.* Refereerbijeenkomst NIFP.

Nooitgedagt, W. & Maliepaard, M. (2025, mei). *Housing and mental health: The impact of private hosting vs. public accommodation in the mental health of Ukrainian refugees in the Netherlands.* Presentatie bij congress Wartime migration and

integration: Ukrainian stayers, IDPs and refugees. 2nd IAB-BIB-ECSR International Workshop. Neurenberg, Duitsland.

Noyon, S.M. (2025, januari). *Incidenten en misdrijven COA-bewoners – WODC incidentenoverzicht.* Presentatie op het congres van het Loket Ontheemden Oekraïne Psychosociale hulpverlening (LOOP).

Noyon, S.M. (2025, november). *Interview*. Op het WODC Seminar 'Meer dan overlast'.

Otten, K. (2025). *How does the housing region of refugees influence their lives?* Colloquium voor Sociologie afdeling van Tilburg University.

Otten, K. (2025). *De langdurige invloed van de huisvestingslocatie op de baankansen van statushouders.* Presentatie tijdens Dag van de sociologie 2025.

Otten, K. (2025). *Een passende plek voor statushouders?* Presentatie op uitnodiging bij het COA voor beleidsadviseurs.

Otten, K., Barsegyan, V., & Geenen, M. (2025, november). *De rol van opvang in de arbeidsparticipatie van Oekraïense vluchtelingen.* Presentatie bij Dutch Association for Migration Research (DAMR) Pitch & Mix Event, Den Haag, Nederland.

Otten, K. & Geenen, M. (2025). *Host families or municipal housing arrangements? How accommodation shapes the employment of Ukrainian refugees.* Presentation at European Consortium for Sociological Research (ECSR) Annual Conference 2025.

Otten, K. & Maliepaard, M. (2025). *Meer dan een dak.* Presentatie voor Oekraïense sleutelfiguren.

Otten, K. & Maliepaard, M. (2025). *Wat is goede opvang?* Presentatie bij Ministerie van Justitie en Veiligheid voor beleidsmakers rondom de opvang van Oekraïense vluchtelingen.

Otten, K., Maliepaard, M., Verbaten, H. en Pronk, A. (2025, maart). *Navigating uncertainty: Ukrainian refugees' experiences in the Netherlands and the EU.* Sessie bij State of the Art 2025 conference Research Meets Policy. Den Haag.

Tims, B. & Moolenaar, D. (2025, december). *Prognosemodel Justitiële ketens (PMJ).* Presentatie voor het Coördinerend Ketenberaad (CKB).

Tims, B. & Moolenaar, D. (2025, oktober). *Prognosemodel Justitiële ketens (PMJ): Doorrekenen van beleidsmaatregelen en scenario's.* Presentatie op het Toekomstfestival.

Tollenaar, N. (2025, november). *Resterende recidiverisico's: Een eerste verkenning voor empirische onderbouwde VOG-terugkijktermijnen.* Presentatie bij klankbordgroep Verklaring Omtrent het Gedrag.

Verweij, S. (2025, april). *Recidive(onderzoek): Wat meten we en wat weten we?* Presentatie op uitnodiging Collegetour DG Straffen en Beschermen.

Verweij S. (2025, mei). *Strafrechtelijke interventies, recidive en re-integratie.* Presentatie Afdeling Strafrecht en Criminologie, Universiteit Leiden.

Zeijlmans, K., Delft, B.J. van, Prop, L.J.C., Beijers, J. (2025, april). *WODC – Research and Data Centre.* Presentatie in het kader van bezoek 2024 Churchill Fellow Trent Delaney aan het WODC.

Dossier WODC (podcasts)

In 2025 hebben we negen podcasts gepubliceerd. Deze zijn te beluisteren op ons podcastkanaal Dossier WODC (via Spotify). Sinds de zomer hanteren we een vast ritme. Iedere eerste dinsdag van de maand staat een nieuwe aflevering online. Dankzij de podcast brengen we onze kennis op een toegankelijke manier bij stakeholders, relaties en iedereen die interesse in het onderwerp heeft. We nemen de luisteraar mee in de resultaten van ons onderzoek en de relevantie daarvan voor de maatschappij.

Met Dossier WODC Live gaan we nog een stapje verder, door fysiek hogescholen en universiteiten in Nederland te bezoeken. Zo bereiken we een nieuwe doelgroep: studenten. Tijdens een live podcastopname gaan we in gesprek met onderzoekers en krijgen studenten de mogelijkheid om vragen te stellen. In iedere aflevering staat één onderzoek centraal. Dossier WODC Live wordt op locatie opgenomen en is achteraf te beluisteren als podcast.

Podcasts uitgebracht in 2025:

- Dossier WODC Live: Ex-gedetineerden
- Het WODC in een maatschappij waar feiten onder druk staan
- Dossier WODC Live: Meisjescriminaliteit
- Burgers als rechters: Goed idee voor de rechtspraak?
- Special: Week van de rechtsstaat
- Kunnen we vrouwelijke genitale verminking voorkomen?
- Dossier WODC Live: Online gokken
- Special: Slachtofferbeleid
- Werkverandering onder sekswerkers: Gaat dat wel zo makkelijk?

Media

Onderzoekers van het WODC worden regelmatig geïnterviewd door verschillende media (tv, radio, krant en tijdschriften) over hun bevindingen. Media-aandacht helpt om onderzoeksresultaten breder onder de aandacht te brengen, maatschappelijke impact te vergroten en het publieke debat te voeden. Zo bereikt onze kennis nog meer mensen die daar in hun dagelijks werk gebruik van kunnen maken.

Ook in 2025 kregen onze onderzoeken volop aandacht. Deels ontstaan vanuit nauw contact met onze persrelaties, deels opgepakt door media zelf. Hieronder is een overzicht te vinden van alle media-optredens uit 2025, voor zover bij ons bekend. In het WODC Magazine 2025 zijn enkele bijzondere media-optredens uitgelicht in de rubriek Onderzoek in de media.

Berg, J. van den (2025). Amerikaanse toestanden? Massaclaims zijn ook Nederlandse toestanden, getuige een waaier aan zaken. *Volkskrant* online, 24 november 2025. Op basis van onder andere een interview met een onderzoeker van het rapport Vijf jaar WAMCA.

Berg, J. van den (2025). Collectieve vuist: Massaclaims als redmiddel tegen misstanden. *Volkskrant*, 24 november 2025. Op basis van onder andere een interview met een onderzoeker van het rapport Vijf jaar WAMCA.

Bhageloe, S. & Meurs, K. (2025). Illegaliteit wordt mogelijk strafbaar: Wie zijn de mensen om wie het gaat? *NOS* online, 3 juli 2025. Er wordt een lopend onderzoek genoemd (inmiddels is het gepubliceerd).

Bosma, F. (2025). Eigen badkamer en psychologische hulp belangrijker dan gedacht bij opvang Oekraïners. *NRC* online, 25 september 2025. Op basis van onder andere een interview met Kasper Otten.

Bosma, F. (2025). Badkamer en mentale hulp zijn belangrijk voor welzijn van Oekraïners. *NRC*, 1 oktober 2025. Op basis van onder andere een interview met Kasper Otten.

Brunschot, H. van (2025). Meerderheid Nederlanders voor verhoging leeftijd en overkoepelende limiet. *Online Casino ground*, 17 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Perspectief van Nederlanders op kansspelen.

Dijk, M. van (2025). Wees niet naïef bij aanpakken van gokindustrie: Perk haar macht in. *NRC*, 27 maart 2025. Onder andere het rapport Deelname aan kansspelen in Nederland wordt genoemd.

Dijk, M. van (2025). Wees niet naïef bij aanpakken van gokindustrie: Perk haar macht in. *NRC* online, 26 maart 2025. Onder andere het rapport Deelname aan kansspelen in Nederland wordt genoemd.

Enneking, K. (2025). Bezetting asielopvang op recordhoogte in 2024. *Binnenlands Bestuur*, 30 juni 2025. Naar aanleiding van het rapport Incidenten en misdrijven door bewoners van COA- en tgo-locaties 2017-2024.

Enneking, K. (2025). Inzet extra politievrijwilligers loont. *Binnenlands Bestuur*, 4 maart 2025. Naar aanleiding van het rapport Vrijwilligers gewaardeerd.

Ginkel, B. van & Mehra, T. (2025). Extremisme schuilt vaak ongemerkt in 'memes' en 'jokes'. *Trouw*, 13 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Blurred boundaries.

Ginkel, B. van & Mehra, T. (2025). Opinie: Extremisme schuilt vaak ongemerkt in online 'memes' en 'jokes'. *Trouw* online, 12 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Blurred boundaries.

Gulden, P. van der (2025) Slimmer dan de cel: Voor straf – alternatieve straffen. *Nemo kennislink*. Op basis van een interview met Sanne Boschman over korte vrijheidsstraffen.

Gulden, P. van der (2025). Terug op het rechte pad: Voor straf – resocialisatie in de gevangenis. *Nemo kennislink*. Op basis van een interview met Sanne Boschman over korte vrijheidsstraffen.

Hartog, T. de (2025). Advies aan kabinet: Beperken van recht op demonstratie is niet noodzakelijk. *PZC*, 12 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Hartog, T. de (2025). Demonstratierecht hoeft niet op de schop: 'Beeld van demonstraties als ontwrichtend of bedreigend is vertekend'. *Parool* online, 11 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Hartog, T. de (2025). Ondanks snelwegblokkades, boze boeren en rechts geweld hoeft demonstratierecht niet op de schop. *AD* online, 11 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Heck, W. (2025). 'Mensen met migratieachtergrond worden benadeeld in strafrechtketen'. *NRC*, 20 juni 2025. Op basis van een interview met Petra de Jong en Arjen Leerkes over het rapport Van verdenking tot vrijheidsstraf.

Hensbergen, E. (2025). Sahra (47) werd op jonge leeftijd besneden en waarschuwt: 'Families willen hen soms in de zomervakantie meenemen'. *Linda* online, 2 juli 2025. Online is een deel van het hele artikel te lezen. Het rapport Over grenzen wordt genoemd.

Hielkema, D. (2025). Halsema maakt einde aan Top600. *Parool*, 18 december 2025. Het rapport De effectiviteit van de Top600-aanpak wordt genoemd.

Hielkema, D. (2025). Top600 verdwijnt definitief: Halsema kiest voor maatwerk bij jongeren in de criminaliteit. *Parool* online, 17 december 2025. Het rapport De effectiviteit van de Top600-aanpak wordt genoemd.

Hingst, W. & Coenen, T. (2025). Opinie: Meisjes beschermen tegen besnijdenis begint bij professionals, niet bij de rechter. *Volkskrant* online, 13 juli 2025. Naar aanleiding van het rapport Over grenzen.

Hingst, W. & Coenen, T. (2025). Opinie: Meisjes beschermen tegen besnijdenis begint niet met juridische procedures. *Volkskrant*, 14 juli 2025. Naar aanleiding van het rapport Over grenzen.

Hofs, Y. (2025). Onderzoek: Inperken recht op demonstreren is potentieel schadelijk. *Volkskrant*, 12 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Hofs, Y. (2025). Onderzoek wijst uit: Inperken recht op demonstreren is potentieel schadelijk. *Volkskrant* online, 11 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Hoogerwerf, M. (2025). Alcoholslot in de auto: Kun je de blaastest foppen? En andere vragen beantwoord. *EenVandaag*, 16 februari 2025. Op basis van een interview met Martine Blom over alcoholsloten.

Hove, S. ten (2025). Reizigers helpen zwartrijders uit eigen groep vaker. *RTV Midden Holland*, 2 juli 2025. Op basis van een interview met Kasper Otten.

Huisman, C. (2025). WODC: Leren van Britten over straffen genitale verminking. *Volkskrant*, 1 juli 2025. Op basis van een interview met de onderzoekster van de het rapport Over grenzen.

Huisman, C. (2025). WODC: Leer van de Britten over straffen genitale verminking – 'Risico het grootst in vakantieperiode'. *Volkskrant* online, 30 juni 2025. Op basis van een interview met de onderzoekster van de het rapport Over grenzen.

INSOLAD (2025). Reactie INSOLAD op WODC Rapport 'De beloning van curatoren bij lege boedels'. Website *INSOLAD*, 31 januari 2025. Naar aanleiding van het rapport De beloning van curatoren bij lege boedels.

Jong, K. de (2025). Alcoholslotprogramma heeft blijvend effect. *Kijk op Kennis*, 2 juni 2025. Op basis van een interview met Martine Blom over alcoholsloten.

Jong, K. de (2025). Van dwangmiddel naar zelfcontrole: Hoe effectief is het alcoholslot écht? *Kijk op Kennis*, 20 mei 2025. Op basis van een interview met Martine Blom over alcoholsloten.

Jong, W. de (2025). Criminaliteit is een probleem van jonge mannen – ook onder asielzoekers. *NRC* online, 5 september 2025. Op basis van een interview met Sanne Noyon over het rapport Incidenten en misdrijven door bewoners van COA- en tgo-locaties 2017-2024.

Klute, E. (2025). 'Gokken is intrinsiek risicovol'. *Volkskrant*, 20 maart 2025. Op basis van een rondetafelgesprak met de Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid van de Tweede Kamer, naar aanleiding van de Factsheet Feiten en cijfers over kansspelen.

Klute, E. (2025). Wat doen we met sites uit Verweggistan? *Nederlands Dagblad*, 20 maart 2025. Op basis van een rondetafelgesprak met de Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid van de Tweede Kamer, naar aanleiding van de Factsheet Feiten en cijfers over kansspelen.

Kouwenhoven, A., & Kuiper, M. (2025). Gemeenten en COA missen informatie om overlast asielzoekers aan te pakken. *NRC* online, 19 december 2025. Onder andere op basis van een interview met Sanne Noyon over het rapport Incidenten en misdrijven door bewoners van COA- en tgo-locaties 2017-2024.

Kouwenhoven, A. & Kuiper, M. (2025). Minder misdrijven door asielzoekers maar meer incidenten in azc's. *NRC* online, 30 juni 2025. Op basis van een interview met Sanne Noyon over het rapport Incidenten en misdrijven door bewoners van COA- en tgo-locaties 2017-2024.

Lindeman, C. (2025). Onderbuikgevoel versus feiten over criminaliteit in de beautysector. *Secondant*, 28 oktober 2025. Op basis van een interview met een onderzoeker van het rapport Schone zaken.

Lonkhuyzen, L. van (2025). Plegers milieudelicten krijgen zelden passende straf, zien onderzoekers. *NRC*, 12 februari 2025. Op basis van een interview met de onderzoekster van het rapport Effectiviteit van strafrechtelijke sancties bij ernstige milieudelicten.

Lonkhuyzen, L. van (2025). Plegers van milieudelicten krijgen zelden een passende straf, zien onderzoekers. *NRC* online, 11 februari 2025. Op basis van een interview met de onderzoekster van het rapport Effectiviteit van strafrechtelijke sancties bij ernstige milieudelicten.

Meeus, J. (2025). Motorbendes blijven onverminderd populair bij mannen met strafblad. *NRC*, 2 september 2025. Naar aanleiding van het rapport Effecten van het civiel verbod op 'outlaw motorcycle gangs'.

Meeus, J. (2025). Zes motorclubs verboden, 23 nieuwe opgericht: 'De aantrekkingskracht blijft groot'. *NRC* online, 1 september 2025. Naar aanleiding van het rapport Effecten van het civiel verbod op 'outlaw motorcycle gangs'.

Mol, J. & Schoot, E. van der (2025). 449 – Evaluatie: Massaclaimwet WAMCA kan veel efficiënter. *FD*, 20 november 2025. Op basis van een interview met onderzoekers van het rapport Vijf jaar WAMCA.

Mol, J. & Schoot, E. van der (2025). Massaclaimwet kan een stuk efficiënter, concluderen onderzoekers. *FD* online, 19 november 2025. Op basis van een interview met onderzoekers van het rapport Vijf jaar WAMCA.

Nugteren, E. (2025). 'Ingrijpende aanpassing demonstratierecht niet nodig', zeggen onderzoekers. *NRC* online, 11 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Nugteren, E. (2025). 'Inperken recht op betogen is niet nodig'. *NRC*, 12 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Ouwerkerk, G. (2025). Faillissementsfraudeurs ontspringen vaak de dans: Curatoren willen meer geld voor fraudeonderzoek. *Telegraaf* online, 29 januari 2025, 23.00 uur. Naar aanleiding van het rapport De beloning van curatoren bij lege boedels.

Ouwerkerk, G. (2025). Fraudeur vrijuit door geldgebrek curator. *Telegraaf*, 30 januari 2025. Naar aanleiding van het rapport De beloning van curatoren bij lege boedels.

Oving, S. (2025). Kabinet wil protestregels aanscherpen: Onder meer verbod op gezichtsbedekking. *NU.nl*, 12 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Redactie AD (2025). Leden blijven elkaar opzoeken. *Algemeen Dagblad*, 2 september 2025. Naar aanleiding van het rapport Effecten van het civiel verbod op 'outlaw motorcycle gangs'.

Redactie Advocatenblad (2025). Ook curatoren onderbetaald. *Advocatenblad*, 105(02), e-magazine. Naar aanleiding van het rapport De beloning van curatoren bij lege boedels.

Redactie BijzonderStrafrecht (2025). WODC: Faillissementscuratoren missen vaak financiële middelen om fraude aan te pakken. Website *BijzonderStrafrecht*, 30 januari 2025. Naar aanleiding van het rapport De beloning van curatoren bij lege boedels.

Redactie Binnenlands Bestuur (2025). WODC: Beperken demonstratierecht niet nodig. *Binnenlands Bestuur*, 11 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Redactie BNR Radio (2025). Interview met Maria Berghuis op BNR Radio over het plan van toenmalige staatssecretariaat Coenradie om verdachte en veroordeelde personen twee weken eerder vrij te laten i.v.m. het cellentekort. *BNR Radio*, 26 maart 2025.

Redactie BNR Radio (2025). Interview met de onderzoeker van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat. *BNR Radio*, 11 december 2025. Voor het interview zoek op 11 december 2025, 16:33 uur, fragment 33:15-40:10.

Redactie EditieNL (2025). Tv-optreden Marleen Nagtegaal over de moord op Lisa uit Abcoude en de toerekeningsvatbaarheid van de verdachte. *EditieNL*, 25 november 2025.

Redactie EditieNL (2025). Tv-optreden Marleen Nagtegaal over over re-integratie in de maatschappij na 40 jaar tbs. *EditieNL*, 15 februari 2025.

Redactie Financieele Dagblad (2025). Pauzeknop tegen vijandige overnames wordt niet gebruikt. *FD*, 24 februari 2025. Naar aanleiding van het rapport Tussentijdse evaluatie van de wettelijke bedenktijd voor het bestuur van beursvennootschappen.

Redactie Follow the Money (2025). Ministerie hield kritisch rapport over corruptie onder de pet. *Follow the Money*, 15 september 2025. Er wordt een lopend onderzoek genoemd (inmiddels is het gepubliceerd).

Redactie Follow the Money (2025). Over de kosten en baten van de tbs-maatregel. *Follow the Money*, 24 januari 2025. Op basis van een interview met Marleen Nagtegaal.

Redactie Friesch Dagblad (2025). Onderzoek: Opvangsituatie Oekraïners maakt veel verschil. *Friesch Dagblad*, 26 september 2025. Naar aanleiding van het rapport Meer dan een dak.

Redactie HERO (2025). WODC-rapport 'De beloning van curatoren bij lege boedels': Wordt de legeboedelproblematiek dan toch (eindelijk) aangepakt? Website *HERO*, 6 februari 2025. Naar aanleiding van het rapport De beloning van curatoren bij lege boedels.

Redactie Inside Europe podcast (2025). Interview met Sanne Noyon naar aanleiding van het rapport Incidenten en mis-

drijven door bewoners van COA- en tgo-locaties 2017-2024. Inside Europe podcast – *Deutsche Welle*, 9 oktober 2025. Fragment met interview vanaf ca. 43:51-46:35, hele fragment waar dit stukje onderdeel van uitmaakt: ca. 40:24-46:35.

Redactie Meer dan Gewenst (2025). Nieuwe wet over draagmoederschap is hard nodig voor rechtszekerheid voor kind, wensouders en draagmoeder. Website *Meer dan Gewenst*, 10 maart 2025. Naar aanleiding van het rapport Het gedragen kind.

Redactie Mr. (2025). Faillissementscuratoren kunnen ieder jaar fluiten naar 8 miljoen aan salaris. *Mr. online*, 30 januari 2025. Naar aanleiding van het rapport De beloning van curatoren bij lege boedels.

Redactie Mr. (2025). Migranten krijgen in vergelijkbare situaties vaker en zwaardere straffen. *Mr. online*, 19 juni 2025. Naar aanleiding van het rapport Van verdenking tot vrijheidsstraf.

Redactie Nieuws en Co – NPO Radio 1 (2025). Interview met de onderzoeker van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat. *Nieuws en Co*, 11 december 2025. Fragment met interview vanaf 0:22:31-0:29:03.

Redactie NJB (2025). Onderzoek beloning van curatoren bij lege boedels. Website *NJB*, 3 februari 2025. Naar aanleiding van het rapport De beloning van curatoren bij lege boedels.

Redactie NOS (2025). Minder asielzoekers verdacht van criminaliteit, wel zorg over minderjarigen. *NOS* online, 30 juni 2025. Naar aanleiding van het rapport Incidenten en misdrijven door bewoners van COA- en tgo-locaties 2017-2024.

Redactie NOS (2025). Rapport: Mensen met migratie-achtergrond ondervinden nadelen in strafrechtketen. *NOS* online, 19 juni 2026. Naar aanleiding van het rapport Van verdenking tot vrijheidsstraf.

Redactie NOS (2025). Risico op genitale verminking in vakantie, politiek roept op te melden. *NOS* online, 1 juli 2025. Naar aanleiding van het rapport Over grenzen.

Redactie NPO Radio 1 (2025). Wat betekent de opvang waarin Oekraïners verblijven voor hun leefsituatie? (2025). *NPO Radio 1*, 25 september 2025. Interview met Kasper Otten.

Redactie NU.nl (2025). Demonstratierecht hoeft volgens onderzoekers niet te worden aangepast. *NU.nl*, 11 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Redactie NU.nl (2025). Wetsvoorstel moet zorgen voor smartengeld bij verlies van broer of zus. *NU.nl*, 21 november 2025. Het rapport Evaluatie Wet vergoeding affectieschade wordt genoemd.

Redactie PowNed (2025). Dom onderzoek stelt: Demonstratierecht in te perken is niet nodig. *PowNed*, 11 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Redactie Telegraaf (2025). Geweld bij protest is al aan te pakken: WODC: Demonstratierecht hoeft niet aangepast. *Telegraaf*, 12 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Redactie Telegraaf (2025). Kamer wil dolgraag ingrijpen tegen terreurdemo's, maar volgens onderzoekers hoeft demonstratierecht niet aangepast te worden. *Telegraaf*, 11 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Redactie Telegraaf (2025). Raken asielzoekers vaker verzeild in criminaliteit? Dit zeggen de cijfers. *Telegraaf*, 27 augustus 2025. Het rapport Incidenten en misdrijven door bewoners van COA- en tgo-locaties 2017-2024 wordt genoemd.

Redactie Telegraaf (2025). Smartengeld ook voor broer en zus: Demissionair kabinet verhoogt bedragen. *Telegraaf*, 22 november 2025. Het rapport Evaluatie Wet vergoeding affectieschade wordt genoemd.

Redactie Zembla – BNNVARA (2025). Nederland Agressieland: Aflevering 1/3, Aflevering 2/3 en Aflevering 3/3. Youtubekanaal *Zembla*, november/december 2025. Onder andere het rapport Strafverhogingen bij Veilige Publieke Taak-delicten is voor deze serie gebruikt.

Redactie Zembla – BNNVARA (2025). NS wil dat geweld tegen personeel harder wordt aangepakt door het OM. Website *BNNVARA*, 19 november 2025. Naar aanleiding van het rapport Strafverhogingen bij Veilige Publieke Taak-delicten.

Reijmer, L. & Stoker, E. (2025). Zondebokpolitiek overschreeuwt het protest tegen seksisme: 'Ze misbruiken geweld tegen vrouwen om haat aan te wakkeren'. *Volkskrant*, 6 september 2025. Onder andere op basis van een gesprek met Sanne Noyon over het rapport Incidenten en misdrijven door bewoners van COA- en tgo-locaties 2017-2024.

Smit, R. (2025). Miljoenen nodig voor bestrijding faillissementsfraude. *FD*, 30 januari 2025. Naar aanleiding van het rapport De beloning van curatoren bij lege boedels.

Soest, H. van (2025). Demonstrant moet ook zelf nadenken. *AD*, 16 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Stelt, R. van der (2025). "Demonstratierecht inperken onnodig". *Reformatorisch Dagblad*, 12 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Strop, J.-H. (2025). Demonstratierecht inperken – zoals de VVD wil – is niet gerechtvaardigd en onnodig. *Follow the Money*, 11 december 2025. Naar aanleiding van het rapport Het recht om te demonstreren in de democratische rechtstaat.

Teunissen, B. (2025). Reizigers helpen zwartrijders uit eigen groep vaker. *RTV Utrecht*, 2 juli 2025. Op basis van een interview met Kasper Otten.

Vessies, M. (2025). 1 op de 3 probleemgokkers denkt aan zelfmoord: 'Gevoelens kunnen ontstaan in opwelling'. *EenVandaag* online, 11 oktober 2025. Op basis van onder andere een gesprek met de onderzoekster van het rapport Verdiepend kwalitatief onderzoek naar gokproblemen; in het artikel is ook een video te vinden van dat gesprek.

Vos, E. (2025). Wat kan de weerstand tegen azc's wegnemen? *Platform MigratieSamenleving*, 2 december 2025. Naar aanleiding van het WODC Seminar Meer dan overlast: Kleine groep, complex probleem.

Vries, M. de (2025). Interview met Sanne Noyon over het rapport Incidenten en misdrijven door bewoners van COA- en tgo-locaties 2017-2024. De Nieuws BV – *NPO Radio 1*, 30 juni 2025. Fragment met interview vanaf ca. 01:02:04-01:03:60.

Vroonhoven, M. van (2025). 225.000 Nederlandse mannen die hun geilheid botvieren op kinderen: Waar is de talkshow-ophef? *Volkskrant* online, 5 juli 2025. Column naar aanleiding van het rapport Risicotaxatie bij plegers van transnationaal seksueel kindermisbruik.

Vroonhoven, M. van (2025). 225.000 Nederlandse monsters die kinderen misbruiken: Waar is de ophef in de talkshows? Volkskrant, 5 juli 2025. Column naar aanleiding van het rapport Risicotaxatie bij plegers van transnationaal seksueel kindermisbruik.

Warringa, S.A.H.J. (2025). De hardnekkige problematiek van faillissementsfraude: "Houd de boedel leeg!" *Tijdschrift voor Curatoren* online, 26 februari 2025. Naar aanleiding van het rapport De beloning van curatoren bij lege boedels.

Weijs, R.J. de (2025). WHOA: 'De slechte vs de goede brief' en het belang van meer inzichtelijke WHOA-rechtspraak. *Tijdschrift voor Insolventierecht*, (3), TvI2025/11. Naar aanleiding van het rapport De beloning van curatoren bij lege boedels.

Wiegman, M. (2025). Aanpak van criminele jongeren gaat op de schop: Wat was er mis met de Top600? *Parool* online, 18 december 2025. Het rapport De effectiviteit van de Top600-aanpak wordt genoemd.

Wiegman, M. (2025). Of de aanpak wat opleverde, kon niet bewezen worden. *Parool*, 22 december 2025. Het rapport De effectiviteit van de Top600-aanpak wordt genoemd.

Wiele, D. van der (2025). 'Moeten we de motorclubs nog zo strikt in de gaten houden?'. *Secondant*, 20 oktober 2025. Op basis van een interview met onderzoekers van het rapport Effecten van het civiel verbod op 'outlaw motorcycle gangs'.

Zwirs, B. (2025). Opinie: Misbruik van misdaadcijfers is bij uitstek een rechtse hobby. *Volkskrant* online, 23 september 2025. Verschillende rapporten van ons worden genoemd.

Overige media-uitingen

Rapport Mogelijkheden om mediation in strafzaken toe te passen nog onvoldoende benut is geciteerd in een rechterlijke uitspraak van het Gerechtshof Den Haag, 20 januari 2025: https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:GHDHA:2025:420

Redactie Antilliaans Dagblad (2025). WODC belooft steun aan Curaçao. *Antilliaans Dagblad*, 15 september 2025, p. 4.

Deel 2: Verantwoording organisatie

Raad van Advies

De Raad van Advies (RvA) heeft in 2025 vier keer met de directie van het WODC vergaderd. In de vergaderingen worden lopende en meer strategische zaken besproken. Een aantal terugkerende onderwerpen is besproken zoals de programmering van het WODC, de financiën, het medewerkersonderzoek, het waarderings- en benuttingsonderzoek en de huisvesting.

Daarnaast is er dieper ingegaan op de ontwikkelingen rondom de aandacht voor de rechtsstaat en de positie van het WODC daarin. Ook is als vervolg op het vorige visitatierapport en in aanloop naar het volgende visitatieonderzoek in 2029 in goed overleg een plan gemaakt voor een midtermreview in 2026. Op inhoudelijke thema's is tweemaal een gast uitleg komen geven over een actueel onderzoek van het WODC. In 2025 is de RvA voorgelicht over kansspelen en selectiviteit in de strafrechtketen.

Naast de reguliere vergaderingen hebben ongeveer maandelijks individuele gesprekken tussen de directeur en de voorzitter van de RvA plaatsgevonden over actuele ontwikkelingen. De Raad van Advies waardeert de open gesprekken en de samenwerking met de directie en verheugt zich op de verdere samenwerking met het WODC.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) van het WODC heeft in 2025 vier overlegvergaderingen gehad met de bestuurder (directeur WODC). De OR WODC heeft sinds 2024 roulerend voorzitterschap, dat wisselt per half kalenderjaar. De OR kende in 2025 vijf leden en had dus een volledige bezetting.

Adviestraject plan van aanpak Risico Inventarisatie & Evaluatie

In 2024 is de Risico Inventarisatie & Evaluatie psychosociale arbeidsbelasting (RI&E PSA) vastgesteld door de bestuurder. De RI&E PSA beschrijft de geconstateerde risico's en verbeterpunten op het gebied van de psychosociale arbeidsbelasting. In 2025 is het bijbehorende plan van aanpak opgesteld, dat de maatregelen bevat voor de beschreven risico's en daarvoor verbeterpunten aangeeft. De OR WODC heeft, met enkele aandachtspunten, ingestemd met dit plan van aanpak.

Huisvesting

In het voorjaar van 2025 is het WODC op de Koningskade 4 teruggegaan van twee etages naar anderhalve etage. In 2026 zal dit verder inkrimpen naar één etage. Dit is onderdeel van het proces waarbij de werkplekfactor van het WODC stapsgewijs wordt afgebouwd van 1,0 naar 0,7. Dit proces baart de OR WODC zorgen, omdat het pand ook in de huidige situatie belemmeringen vormt. Deze zullen met het inkrimpen verder worden uitvergroot. Aangezien het WODC niet over zijn eigen kantoorruimte gaat, zijn de opties om dit aan te pakken beperkt. In 2025 hebben de OR WODC en de bestuurder tijdens de overlegvergaderingen meermaals gesproken hoe binnen deze realiteit het werkcomfort voor alle WODC'ers zoveel mogelijk op peil gehouden kan worden. Het thema huisvesting zal echter ook in 2026 onder de aandacht blijven van de OR WODC.

Financiën

In 2024 bleek dat het WODC een financieel tekort had. De bestuurder heeft in 2025, samen met het MT, gezocht naar oplossingen hiervoor. De OR WODC en de bestuurder hebben er tijdens de overlegvergaderingen ook steeds bij stilgestaan. Inmiddels is de begroting weer dekkend. Dat stemt de OR WODC positief, aangezien een financieel tekort leidt tot onrust op de werkvloer. Het is wel de vraag wat een eventuele taakstelling vanuit het nieuwe kabinet betekent voor de financiën van het WODC. Dit zal in 2026 nadrukkelijk een aandachtspunt zijn in de overlegvergaderingen tussen de OR WODC en de bestuurder.

Vertrouwenspersonen weten-schappelijke integriteit

De vertrouwenspersonen wetenschappelijke integriteit (VPWI) hebben drie rollen. Ten eerste zijn ze het aanspreekpunt voor medewerkers en externen bij vermoedens van schendingen van de wetenschappelijke integriteit door medewerkers van het WODC. Ten tweede spelen ze een belangrijke rol in het stimuleren van bewustzijn over wetenschappelijke integriteit binnen zowel de organisatie, als bij externen die die voor of samen met het WODC onderzoek doen. Daarbij kunnen de VPWI benaderd worden om te sparren of mee te denken bij vraagstukken gerelateerd aan wetenschappelijke integriteit. Ten slotte adviseren de VPWI aan het management van het WODC over wetenschappelijke integriteit.

In 2025 zijn de VPWI's minder dan tien keer benaderd in verband met het vermoeden van een schending van de wetenschappelijke integriteit. De vertrouwenspersonen zijn daarnaast regelmatig door collega's benaderd voor advies. In 2025 is er geen klacht ingediend bij de Commissie wetenschappelijke integriteit (CWI).

Vertrouwenspersonen integriteit en ongewenste omgangsvormen

De vertrouwenspersonen integriteit en ongewenste omgangsvormen (VPIOO) zijn het aanspreekpunt voor medewerkers van het WODC bij vermoedens van integriteitsschendingen (met uitzondering van de wetenschappelijke integriteit) en wanneer medewerkers last hebben van ongewenste omgangsvormen. Daarnaast spelen ze een rol in het helpen creëren van een gezonde en veilige bedrijfscultuur en zoeken ze daarin afstemming met de preventiemedewerker. Ook stemmen ze periodiek af met de VPWI. Tenslotte adviseren de VPIOO het management van het WODC.

De VPIOO zijn onderdeel van het intervisienetwerk van het Interdepartementale Netwerk Vertrouwenspersonen (INVP) van de Rijksoverheid en nemen actief deel aan activiteiten die worden georganiseerd door het INVP en door de Landelijke Eenheid Vertrouwenswerk JenV, waaronder netwerkbijeenkomsten en bijscholingsactiviteiten. Zij zijn eveneens onderdeel van de onboarding van nieuwe WODC-medewerkers en organiseren, om de weg naar hen zo laagdrempelig mogelijk te maken, elke maand een online inloopspreekuur.

Om de weg naar de vertrouwenspersoon nog toegankelijker te maken, werken de VPIOO sinds medio 2025 samen met een externe vertrouwenspersoon die niet in dienst is van het WODC. Medewerkers kunnen contact opnemen met de externe vertrouwenspersoon als zij behoefte hebben aan een vertrouwenspersoon op een wat grotere afstand van de organisatie.

In 2025 heeft het WODC een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) uitgezet met een speciale focus op diversiteit. Uit het onderzoek kwam naar voren dat het WODC wordt gezien als een (zeer) prettige werkplek maar dat er nog stappen te zetten zijn met betrekking tot diversiteitsbeleid. De VPIOO vragen structureel aandacht voor dit thema en blijven betrokken bij de manier waarop het MT vorm zal geven aan de uitkomsten van het MTO.

Het aantal gesprekken dat de VPIOO jaarlijks voeren varieert. Als er meer gesprekken plaatsvinden, kan dit een indicatie zijn dat er meer speelt in de organisatie. Maar dit kan er evengoed op wijzen dat medewerkers de VPIOO beter weten te vinden. Omgekeerd kan een afname van het aantal meldingen betekenen dat er minder speelt, maar ook dat collega's problemen op een andere manier oplossen zonder hierbij de hulp van de VPIOO in te roepen. Waar het aantal gesprekken dus geen indicatie vormt van de staat van de organisatie, kan de inhoud van de gesprekken zeker aanleiding geven tot signalering van bredere problematiek of terugkerende thema's bij de directie.

In totaal hebben de VPIOO in 2025 minder dan tien gesprekken gevoerd, met minder dan tien personen. Deze gesprekken lagen bijna uitsluitend op het terrein van ongewenste omgangsvormen.

Onderzoeksprogramma WODC 2026 — 1e tranch per april*

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen

Pilot betalingsherinnering verkeersboetes (extern)

Voor verkeersboetes op grond van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv) is al enige tijd de nodige politieke aandacht. Zo worden tijdens commissiedebatten vaak vragen gesteld over de (inning van de) Wahv-boetes. Vorig jaar heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen over verlaging van de ophoging-percentages bij Wahv-boetes, omdat die regelmatig zorgen voor schuldenproblematiek bij mensen. In dit onderzoek wordt nagegaan of een betalingsherinnering bij verkeersboetes het beoogde effect heeft: zorgt die ervoor dat mensen die zijn vergeten te betalen alsnog hun verkeersboete(s) betalen of tijdig een betalingsregeling treffen en zo ophogingen voorkomen? Het onderzoek wordt beschouwd als een instrument in het kader van de preventie van schuldenproblematiek.

Effectevaluatie Wet Uitbreiding Slachtofferrechten 0.2 (extern)

De afgelopen jaren is de aandacht voor slachtoffers van criminaliteit sterk toegenomen. In de Wet Uitbreiding Slachtofferrechten (WUS) wordt een aantal slachtofferrechten geïntroduceerd of uitgebreid. Hiermee wordt de positie van het slachtoffer in het strafproces verder versterkt. Het aangevraagde onderzoek beoogt de effectiviteit van deze slachtofferrechten te evalueren. Daarnaast gaat het om inzicht in de uitvoeringsaspecten van de verschillende maatregelen. Dit onderzoek sluit aan bij reeds lopende WODC-onderzoeken naar beperkt spreekrecht van slachtoffers bij de Tbs-maatregel (Terbeschikkingstelling) en PIJmaatregel (Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen), naar spreekrecht voor pleeg- en stieffamilie, en bij de procesevaluatie van een aantal kleinere onderdelen van de WUS.

Evaluatie Wet Straffen en Beschermen (extern)

De in 2021 ingevoerde Wet Straffen en Beschermen (SenB) heeft tot grote wijzigingen geleid in de manier waarop vrijheidsbenemende straffen worden uitgevoerd en heeft daarmee mogelijk een effect op het behalen van de strafdoelen. De wijzigingen hadden ook invloed op het capaciteitstekort binnen het gevangeniswezen. Het doel van het onderzoek is om inzichtelijk te maken of het lukt om de maatregelen van de wet SenB op de beoogde manier in praktijk te brengen, of de effecten van de wet zich in de beoogde richting ontwikkelen en welke eventuele (positieve en negatieve) neveneffecten er zijn.

Perspectief van Nederlanders op kansspelen: meting 2026 (extern)

Gokken staat volop in de maatschappelijke belangstelling. Binnen het kansspelbeleid staan drie beleidsdoelen centraal: het beschermen van de consument, het tegengaan van kansspelverslaving en het tegengaan van fraude en overige criminaliteit zoals witwassen. Sinds de inwerkingtreding van de Wet kansspelen op afstand (Wet koa) in 2021 zijn er veel zorgen over ontluikende en toenemende kansspelverslaving en andere schade door gokken, met name onder jongvolwassenen. Voor het tegengaan van gokschade is inzicht in het perspectief van zowel spelers als niet-spelers op kansspelen en het kansspelbeleid van belang. Het doel van dit periodieke monitoronderzoek is om inzicht te krijgen en houden in het perspectief van Nederlanders op verschillende aspecten van kansspelen, zoals risico's van kansspelen en reclame. Naast een jaarlijkse herhaling van exacte vragen uit eerdere monitorrondes wordt bij elke editie een aantal vragen aangepast of toegevoegd die betrekking hebben op een relevant en actueel thema.

Deelname kansspelen in Nederland: meting 2026 (extern)

Om te kunnen beoordelen hoe het staat met de beleidsdoelen van het kansspelbeleid zijn inzicht en cijfers met betrekking tot het spelerslandschap nodig. Het doel van dit periodieke monitoronderzoek is tweeledig: onderzoeken van het aandeel en aantal Nederlanders dat deelneemt aan verschillende soorten kansspelen (op een

* Versie van 13 april 2026; actuele lijsten zijn te vinden op de website van het WODC.

fysieke locatie en online) en de mate waarin zij risicovol speelgedrag vertonen; monitoren van de ontwikkeling van het speelgedrag van Nederlanders ten opzichte van de metingen uit 2024 en 2025. In de meting van 2026 zal de monitor worden uitgebreid met een module voor Caribisch Nederland.

Factsheet scheiden (intern)
Een scheiding kan vergaande persoonlijke gevolgen hebben voor kinderen en ouders. Ook de maatschappelijke impact van scheidingen is groot. Een aanzienlijk deel van de kinderen van gescheiden ouders krijgt te maken met jeugdzorg en jeugdbescherming en complexe scheidingen vragen veel van gemeenten en hulpverlening. Goed inzicht in de aard en omvang en toe- en/of afnames van (juridische) scheidingsprocedures is belangrijk voor de beleidsontwikkeling op het terrein van complexe scheidingen. De factsheet laat cijfermatige ontwikkelingen zien ten aanzien van scheidingsprocedures en gesubsidieerde rechtsbijstand. Het onderzoek verschaft zodoende contextuele inzichten bij de nieuwe elementen in de aanpak bij scheidingen en voor de vervolgstappen in de doorontwikkeling van het scheidingstraject.

Zelfstandigheid en rechtsbescherming: de juridische positie van burgers in Caribisch Nederland bij kinderalimentatie (extern)
Toegang tot het recht en rechtsgelijkheid zijn fundamentele rechtsstatelijke beginselen binnen alle delen van Nederland. Kinderalimentatie is vaak cruciaal voor de bestaanszekerheid van eenoudergezinnen en de kansen van kinderen; een goed functionerend systeem versterkt daarmee zowel sociale als juridische bescherming. Het doel van dit onderzoek is om onder meer inzicht te bieden in de mate van juridische zelfredzaamheid van burgers in Caribisch Nederland bij het realiseren van hun rechten en plichten inzake kinderalimentatie. Ook richt het onderzoek zich op de wenselijkheid van afbouw van de centrale rol die de Voogdijraad Caribisch Nederland heeft bij de huidige uitvoering van kinderalimentatie, ten gunste van meer burgergerichte of alternatieve ondersteuning.

Vooronderzoek kwantificeren potentieel effect af- en ombouw gesloten jeugdzorg op capaciteitsbehoefte Justitiële Jeugdinrichtingen (extern)
In 2023 heeft de staatssecretaris van volksgezondheid, welzijn en sport besloten dat de gesloten jeugdhulp wordt afgebouwd, dan wel omgebouwd en vervangen door kleinschalige alternatieve zorgvormen of door ambulante hulp. De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) maakt zich zorgen over deze af- en ombouw van de gesloten jeugdzorg omdat de opbouw van alternatieven achterblijft bij de afbouw van gesloten jeugdhulp en DJI verwacht dat dit een grotere instroom in Justitiële Jeugdinrichtingen (JJI's) tot gevolg kan hebben. Daarnaast is het nog maar de vraag of de alternatieven die nu worden ontwikkeld voldoen aan de zorg en beveiligingsbehoefte van het deel van de doelgroep met een (zwaarder) forensisch profiel. Het doel van dit onderzoek is tweeledig: verkennen van de overeenkomsten en verschillen van de doelgroep in gesloten jeugdzorg en de doelgroep in de JJI's; inzicht krijgen in het mogelijke effect van de af- en ombouw van de gesloten jeugdzorg op de capaciteitsbehoefte van de JJI's.

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DRB)

Bevorderen van het opstellen van gedragscodes en certificering, zoals bedoeld in artikel 40 (1) en 42 (1) AVG (extern)
Lidstaten hebben op grond van de AVG de verplichting om het gebruik van AVGgedragscodes en certificeringen te bevorderen bij kleine, middelgrote en microondernemingen. Het gebruik van AVG-gedragscodes en certificeringen blijft ver achter. In de evaluatie van de Uitvoeringswet AVG uit 2022 werd geconstateerd dat de ontwikkeling van gedragscodes in de zin van de AVG niet van de grond is gekomen. Er is op dit moment geen goed overzicht en begrip van de oorzaken van het (inmiddels langdurige) beperkte gebruik van AVG-gedragscodes en certificeringen door bedrijven. Een beter inzicht in deze oorzaken is nodig om beleid te ontwikkelingen waarmee effectief uitvoering gegeven kan worden aan de verplichting om AVG-gedragscodes en certificeringen te bevorderen.

Factsheet bestuursorganen in hoger beroep (intern)
De rol en houding van de overheid in relatie tot haar burgers krijgt veel aandacht van de politiek, het beleid, de wetenschap en de media. Ook het procedeergedrag van de overheid vraagt daarbij om aandacht, in het bijzonder wanneer de overheid in hoger beroep gaat tegen een burger terwijl de rechter in beroep de burger eerder in het gelijk heeft gesteld. Van de overheid mag verwacht worden dat zij geen onnodige procedures voert, oog heeft voor het individuele belang (en het dieperliggende conflict) en alleen op goede gronden hoger beroep instelt. In dit kader is het belangrijk om inzicht te hebben in het procedeergedrag van de overheid. In 2022 heeft het WODC de gepubliceerde uitspraken in hoger beroepszaken tussen bestuursorganen en burgers over de periode 2017-2021 geanalyseerd. Gegeven het maatschappelijk belang van goed inzicht in het procedeergedrag van de overheid is het wenselijk om die factsheet te actualiseren voor de periode 2021-2025.

Geschillen in het midden- en kleinbedrijf (extern)
Kleine bedrijven vervullen een belangrijke rol in de Nederlandse economie. Ze zorgen voor werkgelegenheid en leveren een flinke bijdrage aan het bruto binnenlands product. Kleine bedrijven hebben te maken met veel wet- en regelgeving en hebben een grote kans om op een gegeven moment juridische problemen te krijgen. Een goede kwaliteit en toegankelijkheid van het rechtssysteem zijn voor kleine bedrijven belangrijk. In dit kader is het wenselijk inzicht te hebben in conflicten die kleine bedrijven ervaren, hoe ze deze aanpakken en hoe ze aankijken tegen de bestaande juridische voorzieningen. Eerder is voor 2006 en voor 2017/18 een cijfermatig totaalbeeld gegeven van juridificeerbare problemen onder ondernemers en de route die wordt doorlopen om problemen op te lossen. Diverse ontwikkelingen, zoals wijzigingen in het rechtsbestel, economische veranderingen en digitalisering, maken het wenselijk om het landschap opnieuw ik kaart te brengen. De dataverzameling bestaat uit vragenlijstonderzoek onder kleine bedrijven en wordt extern aanbesteed.

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DRC/DVB)

Evaluatie onderzoek Aanpak versterking sociale en juridische positie sekswerkers (extern)
Sekswerk is in Nederland een legaal beroep. Sekswerkers krijgen echter te maken met diverse problemen die voor belemmeringen zorgen in het dagelijks leven en in het uitvoeren van hun werk. In 2023 is vanuit de ministeries van Justitie en Veiligheid (JenV) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) de Aanpak versterking sociale en juridische positie sekswerkers in het leven geroepen. Er zijn concrete oplossingen geformuleerd voor de versterking van de positie van sekswerkers aan de hand van vijf thema's: zakelijke dienstverlening, zorg, politie, gemeenten en communicatie en media. Bij de opzet en uitvoering zijn verschillende partijen betrokken, waaronder sekswerkers, belangenverenigingen, hulpverleners, het ministerie van Financiën en de Belastingdienst.Het onderzoek heeft als doel inzichtelijk te maken in welke mate en op welke wijze de gekozen aanpak bijdraagt aan de doelstellingen.

Rechtsvergelijkend onderzoek naar aard en omvang van en preventief toezicht op misbruik rechtspersonen (extern)
Bij het plegen van financieel-economische criminaliteit worden vaak rechtspersonen ingezet. Conform een toezegging aan het kabinet deed het ministerie van JenV een verkenning naar het beeld van misbruik in Nederland gevestigde rechtspersonen. Uit deze verkenning bleek dat het huidige zicht op aard en omvang hiaten heeft en niet actueel is. Ook is er kritiek op hoe het (preventief) toezicht in Nederland is ingericht. Dit onderzoek bestaat uit twee delen: onderzoek naar aard en omvang van misbruik van rechtspersonen; rechtsvergelijkend onderzoek naar hoe andere EU-lidstaten omgaan met preventief toezicht in het kader van het misbruik rechtspersonen.

Zelf-gegenereerd seksueel beeldmateriaal van kinderen tussen van 7 tot 10 (extern)
De aanwezigheid van zelfgemaakte intieme beelden van zeer jonge kinderen op het internet is een zorgwekkende kwestie. Om preventief beleid te kunnen maken is het belangrijk meer inzicht te krijgen in de context waarin jonge kinderen seksuele beelden van zichzelf maken, de onderliggende motieven hiervoor en de factoren die kinderen vatbaarder maken voor slachtofferschap. Dit onderzoek richt zich op het beter begrijpen van de omgeving waarbinnen en de wijze waarop de beelden ontstaan en ze hun weg naar het internet vinden.

Effectiviteit van interventies online fraudebestrijding (extern)
Online fraude heeft een grote maatschappelijk impact. Het veroorzaakt emotioneel leed en materiële schade bij slachtoffers. Het ministerie van JenV heeft een integrale aanpak online fraude ontwikkeld. Samen met het bedrijfsleven zijn diverse interventies vormgegeven. Eén daarvan is het ontwikkelen van barrières die de modus operandi van online oplichters voortijdig verstoren. Deze interventies moeten ervoor zorgen dat oplichting en slachtofferschap zoveel mogelijk worden voorkomen. In dit onderzoek gaat het om een evaluatie van interventies die zich richten op online fraude: aankoopfraude, verkoopfraude en bankhelpdeskfraude.

Procesevaluatie Wet seksuele misdrijven (extern)
Op 1 juli 2024 is de Wet seksuele misdrijven (Wsm) in werking getreden. Met deze wet wil de overheid slachtoffers van seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksuele misdrijven beter beschermen. De minister van JenV heeft de Tweede Kamer toegezegd dat twee á drie jaar na de inwerkingtreding van de wet een procesevaluatie zal worden uitgevoerd. Dit onderzoek komt tegemoet aan deze toezegging en heeft als doel inzicht te beiden in de in- en uitvoering van de wet en de ervaringen die daarbij zijn opgedaan.

Buitenlandse omkoping door Nederlandse bedrijven (extern)
Doel van het onderzoek is om in kaart te brengen op welke schaal Nederlandse bedrijven bij zakelijke transacties in het buitenland te maken krijgen met (verzoeken tot) omkoping en onder welke omstandigheden. Door inzicht in de omvang van buitenlandse omkoping door/van Nederlandse bedrijven kan deze, tot op heden vaak onderbelichte, vorm van corruptie gerichter worden aangepakt. Dit moet bijdragen aan de integriteit van de Nederlandse private

sector en de buitenlandse publieke en private sectoren, een verhoogde weerbaarheid tegen corruptie in de Nederlandse samenleving en een internationaal gelijk speelveld voor zakelijke transacties.

Monitor bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit, plus validatie/actualisatie onderliggend theoretisch kader (extern)
Gemeenten passen een bestuurlijke aanpak toe, in aanvulling op het strafrecht, ombarrières op te werpen tegen georganiseerde misdaad. Inzicht in de mate waarin en de wijze waarop gemeenten het bestuurlijk-juridisch instrumentarium inzetten kan bijdragen aan (verdere) bewustwording van de mogelijkheden en beleidsmatige afwegingen ondersteunen. In de monitor Bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit 2022 is de aanbeveling opgenomen het theoretisch kader, dat heeft gediend voor het operationaliseren van de eerdere ronden van de monitor, te actualiseren en te valideren.

Evaluatie pilots toekomstkader winkeldiefstal (extern)
De politie, het Openbaar Ministerie (OM), branchepartijen van ondernemers (VNO-NCW/MKB-Nederland, INretail en het Retail Veiligheidsoverleg), het ministerie van Economische Zaken en het ministerie van JenV hebben een Toekomstkader opgesteld waarbij op een nieuwe manier de strafrechtelijke inzet bij winkeldiefstal wordt geprioriteerd. Het Toekomstkader is een combinatie van civielrechtelijke en strafrechtelijke afdoeningen. In het Toekomstkader wordt beoogd een duidelijk onderscheid te maken tussen taken, rollen en verantwoordelijkheden van betrokkenen, zoals genoemd in het WODC-onderzoek Met vereende krachten?. Er worden twee pilots uitgevoerd om het zogenoemde Toekomstkader te testen. Het onderzoek bestaat uit het evalueren van deze twee pilots.

Vergelijkend onderzoek naar (wettelijke) regulering van niet-noodzakelijke medische behandelingen bij kinderen met een DSD-conditie (extern)
In Nederland worden genitale chirurgische ingrepen verricht bij kinderen met DSD-conditie (Differences in Sex Development). Jonge kinderen met DSD hebben variaties in de ontwikkeling van het geslacht en de geslachts-chromosomen. Dit kan leiden tot complicaties, waardoor medische operaties nodig zijn. Sommige kinderen ondergaan ook niet-medisch-noodzakelijke behandelingen. Het onderzoek richt zich op de vraag hoe (wettelijke) regulering van niet-noodzakelijke medische behandelingen bij kinderen met een DSD-conditie kan worden vormgegeven.

SG-cluster (DWJZ)

Wettelijke voorzieningen voor informele samenlevers (extern)
Doel van het onderzoek is om na te gaan welke financiële en vermogensrechtelijke problemen informele samenlevers, in het bijzonder informele samenlevers met kinderen, ervaren tijdens en na de beëindiging van hun relatie en te bezien of, en zo ja hoe, deze problemen met (wettelijke) voorzieningen kunnen worden tegengegaan. De bredere maatschappelijke relevantie van het onderzoek naar dit onderwerp is het beschermen van informele samenlevers tegen de gevolgen van het uiteen gaan. Daarbij wordt in het bijzonder gedacht aan de positie van uit elkaar gaande informeel samenlevende gezinnen waarbinnen één partner een groter aandeel heeft gehad in de zorg voor kinderen en als gevolg daarvan een kwetsbaardere financiële positie heeft dan de ex-partner. In de praktijk is het vaker de vrouw die in deze positie komt te verkeren. Er zijn steeds meer informele samenlevers. Op 1 januari 2025 waren er 1,13 miljoen ongehuwde en niet geregistreerde samenlevende stellen. Daarvan hadden er 470.000 kinderen. Het Nederlandse recht kent geen algemene regeling in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek voor informele samenlevers zoals geldt voor gehuwde en geregistreerde partners.

Onderzoek implementatie en gebruik invoeringstoets (extern)
De invoeringstoets is een ex durante-toetsinstrument, ontwikkeld in reactie op het rapport Ongekend onrecht in 2021 over de zogenoemde toeslagenaffaire. Het toetst de werking en de gevolgen van regelgeving in de praktijk. Problemen die zich bij nieuwe regelgeving in de praktijk voordoen in de uitvoering of bij de doelgroep, moeten in een zo vroeg mogelijk stadium worden gesignaleerd, opgepakt en opgelost. Voor de ontwikkeling en invoering van de invoeringstoets is in 2022 - 2024 gekozen voor een lerende aanpak. Verschillende onderdelen binnen de Rijksoverheid zijn hierbij zelf gaan onderzoeken op welke manier een invoeringstoets een bijdrage kan leveren aan dossiers. Inmiddels zijn er tientallen invoeringstoetsen uitgevoerd. De Tweede Kamer toont ook belangstelling en heeft bij wetsbehandelingen al verschillende keren om een toezegging voor een invoeringstoets gevraagd.
Aan de hand van de opgedane ervaringen is in 2024 een rijksbrede handreiking ontwikkeld, die een kader biedt voor het doen van een invoeringstoets. De eerste signalen zijn dat deze handreiking goed wordt ontvangen door degenen die er kennis van nemen, met name degenen die al invoeringstoetsen doen of op zoek zijn naar informatie omdat ze een invoeringstoets moeten doen. Het doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in het gebruik en de implementatie van de invoeringstoets binnen de Rijksoverheid en eventuele aandachtspunten en verbeterpunten te signaleren.

Rechtsvergelijkend onderzoek ten behoeve van de vereenvoudiging van het Nederlandse burgerlijk procesrecht (extern)
De algemene onderzoeksvraag is om in kaart te brengen in hoeverre het burgerlijk procesrecht van andere landen inspiratie biedt voor een vereenvoudiging van het Nederlandse burgerlijk procesrecht, door onder meer het onderscheid tussen de dagvaardings- en verzoekschriftprocedure op te heffen. Vereenvoudiging van het burgerlijk procesrecht maakt het recht en de rechtertoegankelijker. Het is onderdeel van het programma Versterking toegang tot het recht en wordt expliciet genoemd in het regeerprogramma van het huidige demissionaire kabinet. Toegang tot het recht voor burgers en bedrijven is een randvoorwaarde in een democratische rechtsstaat. Eenvoudigere regels dragen daaraan bij. Ze voorkomen vertraging door onnodig formalisme, helpen de burger om het proces beter te begrijpen en zorgen daarmee voor een reëel verwachtingspatroon. Hierdoor kunnen doorlooptijden korter worden en procedures efficiënter voor rechtszoekenden en rechtspraak. Dit kan ook de kosten voor partijen terugdringen. Een overzichtelijk burgerlijk procesrecht leent zich ook gemakkelijker voor verdergaande openstelling van digitale toegang voor rechtszoekenden en hun rechtsbijstandsverleners. Doordat de landen binnen de EU de afgelopen periode geconfronteerd zijn met verschillende verordeningen als gevolg van E-justice kan het zijn dat landen het burgerlijk procesrecht de afgelopen jaren vereenvoudigd hebben.

Verkennend onderzoek naar de (on)wenselijkheid van een goederenrechtelijk systeem voor digitale activa (extern)
Het gaat om een onderzoek naar de privaatrechtelijke aspecten van digitale activa (zoals cryptoactiva, e-books en online databases), meer in het bijzonder de goederenrechtelijke aspecten daarvan. Deze aspecten zijn naar Nederlands recht niet wettelijk geregeld, hoewel dergelijke activa in de praktijk wel worden overgedragen, verpand en beslagen aan consumenten (denk aan betalen met bitcoins en levering van digitale inhoud van ebooks en diensten als streaming van muziek en films). Er zijn ook gebeurtenissen denkbaar (bijvoorbeeld het faillissement van een crypto-activa dienstverlener) waarin privaatrechtelijke vragen, en goederenrechtelijke vragen in het bijzonder, zeer relevant zijn voor de rechtspositie van burgers en ondernemers. Doel is een eerste beeld te krijgen van de voor-en nadelen van goederenrechtelijke regulering van digitale activa, de contouren van een definitie van digitale activa en de contouren van een mogelijke regeling. Ook in internationaal verband is er toenemende aandacht voor regulering van digitale activa. Recent is de Markets in Crypto-Assets Regulation (MiCAR) aangenomen, het eerste Europese wetgevingspakket voor het publiekrechtelijk reguleren van crypto's en aan crypto's gerelateerde diensten. Dat roept tevens de vraag op of nadere privaatrechtelijke regulering wenselijk is. Daarnaast zijn in 2023 de 'Unidroit Principles on Digital Assets and Private Law' aangenomen, die standaarden bevatten voor hoe landen kunnen omgaan met de goederenrechtelijke aspecten van digitale goederen.

Een rechtsvergelijkende studie naar het werkgeversauteursrecht in de lidstaten van de Europese Unie (extern)
Een aanzienlijk deel van auteursrechtelijk beschermde werken ontstaat binnen een dienstverband. Zowel makers als werkgevers hebben behoefte aan duidelijkheid over de vraag waar het auteursrecht rust en wat hun wederzijdse rechten en verplichtingen zijn. Als gevolg van het ONB-arrest (C-575/23) van het Hof van Justitie van de Europese Unie bestaat onzekerheid of art. 7 Auteurswet in de huidige vorm kan worden gehandhaafd. Dit rechtsvergelijkend onderzoek bekijkt hoe andere EU-landen het auteursrecht in arbeidsverhoudingen vormgeven. De uitkomst van het onderzoek moet de Nederlandse wetgever in staat stellen om op basis van concreet vergelijkingsmateriaal een beslissing te nemen over een eventuele aanpassing van de Auteurswet.

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid

Vertaling huidige ideologische duidingsprocedures (extern)
Het meest recente Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland laat zien dat de dreiging vanuit anti-institutioneel extremisme en rechts-extremisme toeneemt, maar ook dat de dreiging diffuser en onvoorspelbaarder wordt. Het is van belang dat ook deze dreigingen vroegtijdig en vooral op een juiste wijze kunnen worden geduid en bestreden. De huidige duidingsprocedures en -instrumenten zijn echter ontwikkeld voor jihadistisch extremisme en voor het duiden van mannen. Het is enerzijds de vraag of en, zo ja, hoe die procedures en instrumenten tevens zijn te gebruiken voor een breder spectrum van ideologieën, zoals links- en rechts-extremisme alsook anti-institutioneel extremisme. Anderzijds is het de vraag of de duidingsprocedures en -instrumenten geschikt zijn voor het duiden van vrouwen. Een ander aspect van het onderzoek is of deze (overige) ideologieën daadwerkelijk worden herkend door professionals in de strafrechtketen, de detentieketen, de jeugdbeschermingsketen en de persoonsgerichte aanpak radicalisering en of hun (potentiële) rol wordt erkend. De denkbeelden van professionals in de verschillende ketens ten aanzien van de duiding/aanpak/bejegening van extremisten en terroristen worden daartoe tevens in kaart gebracht. Hiermee krijgt de NCTV inzicht in nut en noodzaak van aanpassingen van duidingsprocedures en -instrumenten voor een breed spectrum aan ideologieën en toegesneden op het duiden van vrouwen.

Weerbaarheid in de cognitieve dimensie van een hybride conflict (extern)

Statelijke actoren bedreigen in toenemende mate en op verschillende manieren de nationale veiligheidsbelangen. Door geopolitieke ontwikkelingen zien de inlichtingendiensten AIVD en MIVD een significante toename van hybride dreigingen. En door de oorlog in Oekraïne is er een verhoogde militaire dreiging ten aanzien van de fysieke en territoriale veiligheid van het NAVO- en EU-grondgebied. Het kabinet geeft in een zogenoemde weerbaarheidsopgave aan wat nodig is voor een weerbare maatschappij tegen militaire en hybride dreigingen. Eén van de pijlers gaat over het tegengaan van ongewenste (heimelijke) vormen van buitenlandse beïnvloeding, die het functioneren van de democratische rechtsstaat ondermijnen. De Adviesraad Internationale Vraagstukken roept op bij de aanpak van hybride dreigingen aandacht te besteden aan de verschillende dimensies daarvan (fysiek, virtueel-informatief, cognitief). Voorts beschrijft de kabinetsreactie dat de cognitieve aspecten van hybride dreigingen meer dan nu in beschouwing moeten worden genomen in het beleidsinstrumentarium. Het gaat daarbij om het denken en handelen van burgers en uiteindelijk van regeringen, waarop statelijke actoren proberen invloed uit te oefenen middels hybride oorlogsvoering. Het doel van het onderzoek is dan ook om een beeld te geven van de huidige stand van de weerbaarheid in Nederland binnen de cognitieve dimensie in de context van een hybride conflict en om te verkennen op welke wijze voorlopende partnerlanden hun weerbaarheid borgen door middel van (aanvullende) beleidsinstrumenten. Hiermee kan duidelijk worden of de Nederlandse samenleving alternatieve beleidsinstrumenten kan inzetten om haar weerbaarheid op de cognitieve dimensie te vergroten.

Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's

Evaluatie Wet geweldsaanwending opsporingsambtenaar (extern)

Op 1 juli 2022 is de Wet geweldsaanwending opsporingsambtenaar in werking getreden. Het doel van de wet is het creëren van een stelsel voor de beoordeling van het gebruik van geweld door opsporingsambtenaren (politie en Koninklijke marechaussee) in de uitoefening van hun taak. Het gaat om drie onderdelen. In de eerste plaats een specifieke strafuitsluitingsgrond voor opsporingsambtenaren die geweld hebben toegepast in de rechtmatige uitoefening van hun taak en zich daarbij aan de regels hebben gehouden. Verder de strafbaarstelling van overtreding van de geweldsinstructie in geval van een verwijtbare inschattingsfout of onvoorzichtigheid van de opsporingsambtenaar. En ten slotte de mogelijkheid voor het doen van onderzoek naar geweldgebruik door een opsporingsambtenaar zonder dat deze als verdachte hoeft te zijn aangemerkt. Het doel van de wet is om enerzijds rekening te houden met debelangen van opsporingsambtenaren die de bevoegdheid hebben om geweld te gebruiken. En anderzijds het belang van de samenleving dat goed wordt onderzocht wat de toedracht is geweest van het gebruik van geweld en of daarbij is gehandeld volgens de regels. De minister van JenV heeft de Tweede Kamer toegezegd dat de wet vier jaar na inwerkingtreding wordt geëvalueerd.

Normen en standaarden voor crisisbeheersing en brandweerzorg (extern)

De minister van JenV draagt de verantwoordelijkheid voor het stelsel van crisisbeheersing en brandweerzorg. De minister is verantwoordelijk voor het functioneren van het gehele stelsel en legt daarover verantwoording af aan het parlement. Om die verantwoordelijkheid in te vullen en daarover onder meer het gesprek met de veiligheidsregio's te kunnen voeren, is behoefte aan adequate (kwaliteits- en prestatie)normen en standaarden die inzicht geven in de werking van het stelsel. Op het belang van dergelijke normen is eerder al gewezen door de commissie Muller bij de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's (4 december 2020) en door de Inspectie JenV in de rapportage 'Grenzen bereikt' over grootschalig specialistisch brandweeroptreden (25 november 2025). In het onderzoek zal worden geïnventariseerdwelke (kwaliteits- en prestatie)normen momenteel bestaan voor crisisbeheersing en brandweerzorg op het niveau van het Rijk en van de veiligheidsregio's, hoe de normen tot stand zijn gekomen, welke doelen en uitgangspunten daaraan ten grondslag liggen en hoe deze (juridisch) zijn verankerd. Verder zal worden nagegaan welke opties denkbaar zijn om te komen tot uniforme (kwaliteits- en prestatie)normen en standaarden voor crisisbeheersing en brandweerzorg voor zowel de veiligheidsregio's als het Rijk.

Evaluatieonderzoek Nederlandse politiemunitie in het kaliber 9 x 19 mm Luger (extern)

Op grond van artikel 22 Politiewet 2012, stelt de minister van JenV vast waaraan de bewapening van de politie in verband met de taakuitoefening moet voldoen. Verder wijst de minister het merk en type aan van de wapens en bijbehorende munitie. Voor het schieten ter aanhouding door politie, Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren, moet de ernst van de verwondingen evenredig zijn aan het doel: de aanhouding. Voorafgaand aan het vervangen van het huidige in gebruik zijnde dienstpistool van de Nederlandse politie wordt een Europese aanbesteding uitgevoerd voor een nieuw merk en type munitie in het kaliber 9x19 mm Luger (patroon voor hetLugerpistool). Daarom is behoefte aan onderzoek dat inzicht geeft in het effect van de munitie die momenteel in gebruik is op het menselijk lichaam en of er aanleiding is de bestaande munitiecriteria aan te passen.

Achtergrond, aard en omvang van agressie tegen agrariërs (extern)

In de agrarische sector waren de laatste jaren een aantal incidenten, zoals stalbezetting en brandstichting, waarbij risico's ontstonden voor de veiligheid van medewerkers. Naar aanleiding van deze incidenten is begin 2025 door een aantal partijen een meldpunt opgericht waar inmiddels meer dan honderd meldingen van persoonlijke ervaringen met intimidatie en bedreiging met geweld zijn binnengekomen. Tegelijkertijd wordt er relatief weinig aangifte gedaan bij de politie van intimidatie en bedreiging in de sector die bijna 50.000 bedrijven telt. Het is onduidelijk hoe wijdverbreid de genoemde incidenten zijn binnen de sector. Verder bestaat de indruk dat het openbaar maken van bedrijfsgegevens naar aanleiding van procedures op basis van de Wet open overheid de agressie jegens agrariërs in de hand werkt. Er is behoefte aan onderzoek naar de achtergrond en aanleiding en de aard en omvang van door agrariërs ervaren bedreiging en intimidatie en het daaruit voortvloeiende gevoel van onveiligheid. Zo kan inzicht worden geboden in de maatschappelijke context alsmede de daadwerkelijke dreiging. Op basis van die inzichten kunnen eventueel maatregelen worden genomen voor adequate bescherming en ondersteuning van de sector.

Directoraat-Generaal Migratie

Plan- en procesevaluatie Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet; extern)

Om te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielzoekers over provincies en gemeenten is de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (de zogenoemde Spreidingswet) ontwikkeld. De wet trad op 1 februari 2024 in werking. In het hoofdlijnenakkoord (mei 2024) en het regeerprogramma (oktober 2024) van het huidige demissionaire kabinet is het voornemen opgenomen om de wet in te trekken. Op dit moment is nog niet duidelijk of er zich een Kamermeerderheid achter intrekking zal scharen. Een plan- en procesevaluatie van de Spreidingswet is dan ook wenselijk. Er kunnen immers ook breder lessen worden getrokken die van belang zijn bij het verder vormgeven - zonder wettelijke basis - van de opvang van asielzoekers.